

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESÉRE. EGYES SZÁM: FILLER, VASÁRNAP 24 FILLER.

16 OLDAL

VI. ÉVOFLYAM, 282. SZÁM.
1929 DECEMBER 11. SZERDA.

12 FILLÉR

Erős kezet, de kenyeret is

Szeged és Budapest. Szegeden a városháza előtt tüntet mintegy 200 főnyi tömeg és karácsonyi segílyt követel olyan formák között, amely eredetéről egy pillanatra se lehetünk kétségben. „Dobják a Tiszába a tisztviselőket!” kiáltja a tüntetők egyike. Hát már így merészkednek a felbujtogatott elemek, már ide vetemednek.

Budapesten a főváros közigazgatási bizottsági ülésében azt mondja Bezzeg-Huszágh főkapitány, olyan jelentéseknek van a birtokában, hogy az eddigi szórva-nyos zavargásokat felülmúló zavargásokat akart rendezni nyilvánvalóan a kommunisták által felheccelt tömeg, amely arra készült, hogy még emberáldozatok árán is kimegy az utcára. Büzbombákkal akarták megakadályozni a rendőrség bevonulását a munkanélküli gyűlésre és a gyűlés után a péküzleteket akarták megrohmozni.

Az inferno megmozdult. A kétségtelenül nehéz gazdasági viszonyok és a megélhetési gondok nyomozó légkörét akarják felhasználni a multból jólismert elemek, hogy a nagy nehezen, keserves munkával és arányaiban szinte felmérhetetlen áldozattal megteremtett fejlődési lehetőségeket az erőszak és felfordulás eszközeivel egy csapásra lerombolják és újból szóhoz juttassák az országot egy izben majdnem a sir felé juttató, romboló erőket.

Leplezetlen, nyílt és szemérmetlenül merészen forradalmi hang jelentkezik Szegeden és mindenre elszánt forradalmi szellem jelenléte utköznek ki Budapesten.

Akiben egy szemernyi szociális és humanitárius érzék van, nem fogja letagadni, hogy a helyzet kétségen kívül nehéz. Igenis, meg kell találni a megsegítésnek eszközeit. Kormányzatnak, a városi törvényhatóságoknak ma a legelső teendője legyen minden becsületos munkáskéznek a munkaalkalom lehetőségét megadni, kenyeret juttatni mindenkinek, aki önhibáján kívül nélkülözi a mindennapit.

De ezzel szemben azután irtalmatlanul és kíméletlenül eljárnak azokkal, akik a nehéz viszonyokat társadalomromboló, békerontó törekvések megvalósítására használják fel, akik Moszkvának vérpáris keze által szitott propagandának bérénci és zsoldosai.

Ennek a tíz éven át csak áldozatot hozó magyar társadalomnak minden osztálya joggal megkívánhatja és a legerélyesebben követelheti az államhatalomtól minden irtalom és kegyelem nélkül kiir-

Munkanélküliek felvonulása a debreceni városházára

(Tudósítás a 3-ik oldalon.)

Román diákok meghiusult ostroma két kolozsvári magyar lap szerkesztősege ellen

(Tudósítás az 5-ik oldalon.)

A felsőház bizalmat szavazott a kormánynak a jóvátételi kérdésben

Bethlen miniszterelnök nagy beszédben kifejtette, hogy a kormány kitart eddigi álláspontja mellett. — Szerényi József báró ismertette az optánsügy és a jóvátételi kérdést.

Budapest, dec. 10. A felsőház keddi ülésén Szerényi József báró nagy beszédet mondott a jóvátételi kérdésről és az optánsügyről. Ismertette a Párisban lefolyt jóvátételi tanácskozásokat, amelyek újabb terhet akarnak róni Magyarországra.

A világ hatalmai mind Magyarországgal szemben állnak, csak Olaszország mutatta meg velünk szemben ismételtlen barátságát. (Éljenzés.)

A cseh külügyminiszter kijelentette, hogy mindenféle vitás ügyben a Népszövetség illetékes, nem pedig a döntőbírók. — Ugyanakkor az angol külügyminiszter nyilatkozatában kiemelte a döntőbírók nagy szerepét. Érdekes a cseh külügyminiszternek az az álláspontja is, amely a békeszerződés 250. szakaszának elfogadását a kisantra nézve kapitulációnak mondja. Ezen az alapon követeli a szakasz törlését. — Ennél nagyobb cinizmus nincs!

Ismertette a 250. paragrafus lényegét. Ez a pont a magyar alattvalók magánjogi követeléseire vonatkozik. Összesen 3955 magyar alattvaló sorsáról van szó, akiket súlyos jogtalanság ért.

tani a fekélyt, lehetlenné tenni minden olyan törekvést, amely hacsak kísérletképen is vissza akarja hozni azokat az átkos időköt, amelyeknek áldozatai vagyunk ma is még.

Megfojtani a szót, amely a Tiszába akarja dobni a tisztviselőket és csirájában megölni a törekvéseket, amelyek nyíltan már a péküzletek megrohmozására ösztökélnek.

Az egész élni akaró magyar társadalom és annak minden tisztességes rétege mint egy test és egy lélek ott fog állani a kormányzat mellett, amikor erős köz-

Mindazok a vádak és támadások, amelyek Magyarország ellen a világsajtóban általában megjelentek, egy központi helyről kiindult hamisítások. — A párisi bizottság kiküldetésében egyáltalában nem volt szó magyar alattvalóknak más államok elleni követeléséről, sem pedig az összes pénzügyi kérdések likvidálásáról, csak Magyarország tartozásának szabályozásáról és az utódállamoknak a nagyhatalmakkal szemben a jóvátételi bizottság kezén lévő tartozásokról.

Magyarország felajánlotta azoknak a tartozásoknak megfizetését, amelyek a békeszerződés értelmében Magyarországra kötelezőek. Emiatt sok támadás érte a kormányt. De beszélni kell erről annál is inkább, mert a kérdés a magyar közvélemény előtt nem lehet új. A jóvátételen kívül igen nagy követelésekről van szó. En ezt már régen jeleztem.

Szerényi felolvassa egy régebbi beszédének idevonatkozó részét, amelyben jelzi, hogy a monarchia tartozásait akarják érvényesíteni Magyarországgal szemben. — Már akkor rámutattam ezekre a követelésekre. A jóvátételi bizottság kimondta, hogy a

zél leszámol ezekkel a törekvésekkel. És jól esett hallanunk a budapesti főkapitány ígérését, hogy Budapesten nincs mitől rettegni a publikumnak. Bizunk benne, hogy a kormányzat az egész országban ugyanilyen erős kezű és elszánt. Le kell számolni egyszer és mindenkorra a kommunisztikus jelenségekkel és azokkal, akik a társadalomnak nehezen megalapozott rendjét újból fel akarják borítani. A közrendészeti eszközökön túl azonban arra is törekedni kell, hogy a kommunista izgatás ne találhasson tápot a munkanélküli-ség terjedésében. Számталanszor

mai 13 vármegyés Magyarország és Ausztria felelősek a régi monarchia tartozásaiért abban az irányban, ahogy a régi Magyarországra és a régi Ausztriára a kvóta szerint esik megfelelő rész. Érintenem kell az optánsügyet is. Elemi kötelessége volt a magyar kormánynak, hogy 4000 magyar polgár érdekeit a végsőkig megvédje.

A mi díszkréciónk nem lehet szabadságlevél Magyarország megrágalmazására.

Mielőtt tárgyalásokba bocsátkoztunk volna a román kormány megbízottaival, Maniu igazságügyminiszter bizalmiférfiu útján érintkezett velem és megállapodtunk a követendő alapelvekről. Megállapodtunk abban, hogy kapcsoljuk a politikai és jogi kérdéseket, kizárólag gyakorlati alapon tárgyalunk.

A tárgyalások utolsó stádiumában, júniusban Bécsben azonban az utolsóelőtti napokban merül fel az összekapcsolás kérdése az optánsügy összekapcsolása a jóvátétellel. Mi megtagadtuk ennek a kérdésnek tárgyalását. (Helyeslés.) A román delegáció ekkor kérte, hogy legalább hallgatóság

hangoztattuk azt a régi igazságügy, hogy az éhes gyomor rossz tanácsadó. Az éhes gyomor rossz tanácsadást használja fel Moszkva titokzatos keze. Hát ne tudja ezt felhasználni, akárhogy akarja is, Munkát és kenyeret az éhező munkanélkülieknek, akik ha érzik és látják a szerető gondoskodást, undorodva lökik vissza Moszkva véres kezét.

Moszkva véres keze ellenében itthon két kéz emelkedjen. Az egyik erős kéz tartsa szilárdan a közrendet, a másik pedig nyújtsa a kenyeret a nehéz nélkülözésnek kitétt magyar testvér felé.

vegyük tudomásul a két kérdés összekapcsolását, mi azonban ezt is megtagadjuk.

Eddig hallgattunk, de most beszélnünk kell, mert

a mi díszkréciónk nem lehet szabadságlevél Magyarország megrágalmazására.

Még egy kérdést kell érinteni, és itt elnézést kell kérnem a miniszter urtól, mert saját személyes ügyéről van szó. Mikor a minisztertanács engem felkért az optánegy tárgyalására, két feltételt szabtam. Az egyik az volt, hogy közvetlenül a kormány elkerülésével tehessek előterjesztést a kérdésben a minisztertanácsnak és közvetlenül terjesszem elő, hogy milyen módon kívánom a tárgyalást vezetni. Második feltételem az volt, hogy

minden felelősség rám hárul az optánsügy tárgyalásával kapcsolatban.

A kormány hozzájárult feltételeimhez.

Cseh rágalmak Bethlen miniszterelnökkel szemben.

Ekkor terjedelmes előterjesztést tettem a minisztertanácsnak. Nem hallgattam el, hogy ebben a kérdésben bizonyos tekintetben a miniszterelnök ur is érdekelve van. Örvendek, hogy én akkor előterjesztésemben ezt érintettem. Amiótól ugyanis akkor tartottam, az bekövetkezett. A cseh sajtóiroda azt írja, hogy a miniszterelnök ur összeférhetetlen állásánál és érdekeltségénél fogva, ő tehát ezt a kérdést nem illetékes tárgyalni.

En 1928 október 15-én a minisztertanácsban, mikor vázoltam azokat a támadásokat, amelyek ezzel a kérdéssel kapcsolatban felmerültek, a következőket mondtam:

„A másik támadás személyi természetű, ez arra irányul, hogy a miniszterelnök ur is érdekelve van. Igaz, hogy a 671.000 holddal szemben, amelyet az optánsigény felőlel, csak jelentéktelen mértékben, tízezer holddal.”

Es meg akarom állapítani, hogy a miniszterelnök urnak is része van abban, hogy az optánsügy nem juthatott korábban szőnyegre, mert

a maga anyagi érdekeivel szemben az ország politikai érdekeit helyezte előtérbe.

Most azonban, amikor már a politikai térről gyakorlati tere tereledőtt a kérdés,

a miniszterelnök ur a legnagyobb felelősséget vállalná magára, ha ebből a szempontból most is megakadályozta volna a kérdés tárgyalását.

Azt fejtegeti ezután Sztérynyi báró, hogy a békeszerződés megállapítása szerint

Magyarország jóvátételi kötelezettsége 1921 május elsejétől 30 évre szól.

Ma nem lehet megállapítani — hogy 1943 után Magyarország teljesítőképessége mi lesz? — Ha a gazdasági viszonyok úgy alakulnak, mint ma, akkor

Magyarország egyáltalában nem lesz fizetőképese, sőt a meglévő jóvátételt is törölni, vagy legalább is leszállítani kellene.

Mi a mai gazdasági helyzet? — Arra hivatkoznak, hogy a magyar állam büdsége 1.4 milliárdot tesz ki. Amde az adózásnak oly megfeszítése folytán állott ez elő, hogy alatta

szinte összeroppant a magyar gazdasági élet.

Fizetési mérlegünk 500 millió pengővel passzív.

Évről évre ilyen összeggel adósdunk el. Ilyen körülmények között ki meri azt állítani, hogy a magyar állam fizetőképese?

Olyan magyar kormány nem lesz, mely elfogadná a jóvátételi követeléseket.

Magyarország mai helyzetében újabb jóvátételi fizetést nem tud eszközölni.

Egységesen áll a magyar nemzet a kormány mögött — és ezt örömmel állapítom meg — még a szociáldemokraták is együtt vannak a nemzettel.

Öszinte köszönet illeti meg őket azért, mert azonosítják magukat a nemzet nagy érdekeivel. Ilyen válságos időkben nem is lehet mást várnia. Meg kell tudnia a külföldnek, hogy ez a kormány az, amely nem engedi Magyarország jogainak ilyen megcsorbítását.

Olyan magyar kormány nem

lesz, amely belemenne abba, amit akarnak,

mert az ilyen kormányt a magyar közvélemény elsöpörné. Mindezek kifejezésre juttatása után határozati javaslatot terjeszték elő.

Bizalmat a kormánynak

Sztérynyi határozati javaslatában kérte, hogy mondja ki az országgyűlés felsőháza, hogy megütközéssel vesz tudomást azokról a kísérletekről, amelyek a magyar államoplgároknak a lekapsolt területeken levő vagyontárgyaik biztosítását célzó rendelkezések megváltoztatására irányulnak. — *Midőn helyesli a kormánynak a magyar állampolgárok szerződésben biztosított jogainak védelmében tanúsított magtartását, egyben biztosítja a kormányt arról, hogy ebben a magatartásában számíthat az országgyűlés felsőházának egyértelmű támogatására.* — (Éljenzés és taps, a szónokot számosan üdvözlök.)

Bethlen miniszterelnök beszéde

Sztérynyi József báró után nagy érdeklődés közben Bethlen István gróf miniszterelnök szólalt fel:

A napirenden lévő javaslatához csak annyit kíván hozzáfűzni — hogy különös öröme és elégtételre szolgál az, hogy a Spanyolországgal és Bulgáriával kötött szerződést a magyar közvélemény osztatlan örömmel és elismeréssel fogadta. Ugy látja, hogy a felsőház helyesli és magáévá teszi a javaslatokat. Ezek után foglalkozik a Sztérynyi József beszédében felhozott kérdésekkel, amelyek a jelen pillanatban talán a legnagyobb aktualitással bírnak a nemzet élete szempontjából.

— Nem fogok a kérdés részleteivel foglalkozni, — mondotta a miniszterelnök, — nem fogok belemenni azoknak a tárgyalásoknak ismertetésébe sem, amelyek folyamatban vannak, lezárva nincsenek és éppen ennek folytán nem alkalmasak ma még arra, hogy a közvélemény elé állítsanak, de mégis akkor, amikor Sztérynyi határozati javaslatot terjeszt be a felsőház elé, amelyben felszólítja a felsőház tagjait, hogy sorakozzanak a kormány háta mögé abban a küzdelemben, amely a reparáció kérdésében folyik, akkor kötelességemnek tartom, hogy ismeressem azokat a szempontokat és elveket, amelyek a kormányt vezetik, amikor tárgyalásokat folytat. En ezeket a szempontokat és elveket négy tételbe foglaltam össze, amelyeket röviden kívánok előadni.

— Az első tétel az, hogy ha a velünk szembenálló nemzetek a trianoni szerződés intencióit és határozatait komolyan figyelembe veszik és figyelembe veszik azokat a dolgokat, amelyek 1924-ben történtek, amikor Magyarország szolgáltatásairól volt szó a Népszövetség előtt s amikor a reparációs bizottság határozatot is hozott, akkor Magyarország további reparáció teljesítésére nem kötelezhető. A trianoni szerződés értelmében Magyarország reparációs teljesítésénél figyelembe veendő az ország teljesítőképessége.

1924-ben kimondták, hogy Magyarország husz éven keresztül más reparációt nem fizethet, mint évente tíz milliót, vagyis husz év alatt együttvéve 200 milliót.

1924 óta öt esztendő telt el. Azóta Magyarország teljesítőképessége a bekövetkezett gazdasági válság

(Ugy van, ugy van!), — továbbá szomszédaink elzárkózása folytán amely Magyarországon értékesítési krízist idézett elő (Ugy van, ugy van!) és ama helyzet folytán, amely az egész világon pénzügyi válságot okozott, Magyarországot abba a kedvezőtlen helyzetbe jutatta, hogy

nélkülöznie kell gazdasági felépítése érdekében azokat a tőkéket, amelyekre mulhatatlannul szüksége van.

Hogy Magyarország fizetőképességét mindezek a dolgok nemcsak hogy nem emelték, hanem csökkentették, ennek a tételnek részletekben bizonyítására vállalkozom azon a helyen, amely erre illetékes.

— 1922-ben, 1924-ben kijelentések történtek egyes faktorok részéről, amelyek indokolták teszik, hogy annakidején ezekre a kijelentésekre hivatkozva, utasítsam vissza azt a követelést, hogy Magyarországgal szemben 1943 után is újabb fizetéseket követelhesse. Magyarország 1924-ben 20 évre való reparációt és további áldozatokat vállalt, olyan kijelentésekben bízva, amelyek ugyan jogi formába akkor nem öntettek, de velünk szemben mindenesetre morális obligációt alkotnak, melyre férfiasan hivatkozni mindig kötelességem lesz. Nem vállalhat Magyarország reparációt a 250-ik szakasz alapján magyar állampolgárok követelésének kiegyenlítése érdekében sem. Ezt immorális követelésnek tekintjük, mert a békeszerződés megsértéséből származik, amelyet nem mi, hanem mások követtek el.

— Második tétel az volt, hogy Magyarország nem mondhat le arról a védelemről, amelyet neki a 250 szakasz nyújt abban a tekintetben, hogy magyar állampolgároknak az elesett területen levő birtokai szekvesztrum alá nem vonhatók. Nem mondhatok le erről a rendelkezéstől a multra nézve sem, mert hiszen ez precedenst alkothatna a jövőre nézve. (Helyeslés minden oldalon.)

De nem mondhatunk le a jövőben sem, mert ez felbátorítás lenne szomszédaink részére, hogy azt a munkát, amit megkezdtek, tovább folytassák. (Ugy van! Ugy van!)

Hajlandók vagyunk megegyezni azokon a kereteken belül, amelye-

ket a Népszövetségnek mi bejelentettünk és amely kereteken belül folytak azok a tárgyalások, amelyeket a Népszövetség égisze alatt folytattak. A két kérdést:

a reparációt és a 250-ik szakasszal kapcsolatos fizetések kérdését összekapcsolni nem engedhetjük.

Ezek össze nem tartoznak. (Helyeslés.)

— Harmadik tételünk az, hogy Magyarország érdekében áll, hogy bizonyos olyan, általunk is esetleg jogosnak elismert követelésekre vonatkozóan, amelyek sem nem reparációs természetűek, sem nem ismertettek el olyan terheknek, amelyek az 1943-ig fizetendő annuitásokba betudhatók, tehát a mostani annuitásokon felül és tulmenőleg is esetleg Magyarországot terhelhetik.

financiális alapon keresünk megegyezést, még pedig úgy, hogy az abból esetleg Magyarországra háruló terhek 1943 után és ne 1943 előtt egyenlítőssének ki.

De — és ezt nyomatékosan hang, sulyozom, — itt csak olyan egyezmény köthető, amely burkolt formában reparációt nem tartalmaz.

— Negyedik tétel pedig az, hogy azt a követelést, hogy azért fizessünk reparációt, hogy ezzel Magyarország pénzügyi függetlenségét megvásároljuk, még akkor is, ha Magyarországnak a békeszerződés értelmében megállapítandó fizetőképessége ezt nem indokolná, ellentétben állónak valljuk a békeszerződés intencióival.

Ez csak Magyarország szorult helyzetének kihasználására tendál, amelyben a magyar kormány segítségét nyújthat. (Helyeslés minden oldalon.)

A magyar kormány ezek mellett az alapelvek mellett ki fog tartani a jövőben is.

(Éljenk éljenzés és taps.) Nem tehet egyebet, mert

a nemzet jogait áldozná fel az egyik oldalon, ha tovább menne ezeken, vagy pedig a nemzet gazdasági érdekeit vetné oda végső pusztulásul.

Mi a magunk részéről, mint magyar kormány, jelen pillanatban nem akarunk bizalmi szavazatot sem a felső-, sem az alsóháztól, de

ha a felsőház a maga bizalmával sua sponte megajándékoz, ez értékes erőforrás lesz a magyar kormányra nézve azokon a tárgyalásokon, amelyek még ezután folytatandók lesznek.

(Éljenk éljenzés és taps a Ház minden oldalán.)

A felsőház most elfogadta Spanyolországgal Madridban és a Bulgáriával Budapesten kötött választóbírósági egyezményt mind általánosságban, mind részleteiben.

Az elnök ezután Sztérynyi József báró határozati javaslatát terjesztette szavazásra s a Ház egyhangulag elfogadta azt.

Ezután több kisebb javajlatot fogadtak el.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztít.
Gyászruhákai 24 óra
alatti festek.

Háromszázötven munkanélküli megjelent a debreceni városházán

Megdöbentő adatokat sorolt fel a munkanélküliek nyomoráról a küldöttség egyik szónoke. Vargha Elemér polgármesterhelyettes fogadta a munkanélküliek kisebb küldöttségét és megnyugtató választ adott. — Vásáry István polgármester éppen kedden tárgyalt Budapesten a munkanélküliek megsegítésének módozatairól.

Szomoru hadsereg, a nyomor katonái, mintegy háromszázötvenen, jelentek meg tegnap délben a debreceni városházán, hogy jászavukat hallassák, munkát és kenyeret kérjenek.

Miután dr Vásáry István polgármester — éppen a munkanélküliek ügyében is — Budapesten tartózkodott, dr Vargha Elemér h.-polgármester előtt jelent meg tizenöt főnyi szűkebb deputáció, mialatt a többiek kint a folyosón várakoztak.

Öszinte örömmel kell megállapítanunk, hogy

a debreceni munkanélküliek tömege teljes önuralomról és fegyelemlről tett tanúságot.

A hang, amelyet használtak, a kérelem hangja volt, bár határozottságukból kiérezhető, hogy méltányosnak tartják a segítségnyújtást, sőt multhatatlanul szükségnek ki.

A munkanélküliek küldöttségét Györfi János és Náfrádi József vezette és Györfi ismertette a munkanélküliek szomorú helyzetét dr Vargha Elemér h.-polgármester előtt.

Elmondta, hogy Balla igazgató a hatósági munkaközvetítőben már hetek óta ígéret munkát nekik, azonban nem tudja teljesíteni ígéretét, mert munka nincs. — Most már az utolsó vagyunk. Nincs semmiféle megélhetési lehetőségünk. Már öt hete tartanak a tanácskozások a munkanélküliek ügyében. Mi nem tudjuk, hogyan állanak ezek a tanácskozások, azonban azt kérjük, hogy először adjanak munkát és azután tanácskozzanak, hogy legalább azt a napi kis összeget meg tudjuk keresni, amivel családunk életét fenntarthatjuk.

Vannak, akiknek még lakásuk sincsen. Igaz, hogy az iparoszállóban kaphatnak 40 fillért egy éjszakára szállást, de mit csináljon az, akinek még ez a 40 fillérje sincsen meg? Az állomásra járnak ki aludni, de legtöbbször onnan is kizavarják őket, mert azt hiszik, hogy csavargók.

Nem akarunk lopni, hogy megszerezzük a betevő falatunkat, annyira még nem süllyedtünk. — Nem akarjuk, hogy a rendőrségi cellákat velünk tömjék meg.

Nem kérünk semmi mást, csak munkát, hogy élhessünk. A fakitermeléssel nem sokra megyünk, mert egyrészt nem is alkalmaznak bennünket, mert némelyikünk olyan esenevész, hogy nem oda való, vagy pedig rokkantak vagyunk, akik erre a néhez munkára egyáltalán nem vagyunk alkalmasak. Legtöbbször ruhája sincsen, amiben erre a munkára mehetne. De ha termelnék is, akkor is csak 40—50 fillért kereshetünk naponként és emellett lerongyolódik rólunk az utolsó darab ruha is.

Ismételjük, nem akarunk egyebet, csak azt a munkaalkalmat, hogy megkereshessük a heti 18—20 pengőt, amelyből családunk életét a téli hónapok alatt ki tudjuk húzni.

És ha már nincs semmiféle lehetőség, hogy munkához jutassanak bennünket, akkor legalább a népkonyhát nyissák meg sürgő-

sen, mert nagyon rá vagyunk arra szorulva, hogy legalább naponként egyszer meleg ételt együnk.

Az egyik családos munkás közbeszólt:

A népkonyhával sem érünk sokat. Mit ér nekem az, hogy én magam kapok jegyet a népkonyhára és naponta egyszer ehetem, de otthon a feleségem és gyermekeim éheznek s jó, ha naponta egy kis főtt krumplival meg tudja tölteni a gyermekek gyomrát. Most is beteg volt a gyermekem és a DMKE-ben az orvos ur orvosságot rendelt, de megmondta, hogy nem az orvosság kellene, hanem bakkává a hasmenésben szenvedő gyermeknek. Honnan vegyek én uram bakkávára valót, mikor kenyérre se telik?

Náfrádi József 75 százalékos hátrókkant vette át a szót:

Tessék megvizsgáltatni a helyzetünket polgármesterhelyettes ur hatóságilag és tessék megállapítani, hogy a sok gyermekre mosni kellene, de nincs szappanunk, nincsen pénzünk rá. — Ott szenvedünk a szennyben, piszokban, a bogarak ellepnek bennünket és valósággal a fertőző betegségeket terjesztjük, amerre csak járunk.

Nincs semmiféle különleges kérésünk, — mondotta végül Györfi — nem akarunk felfordulást, nem kell nekünk pénzsegély, csak munkát kérünk, amiből megélhetünk. Legalább a földmunkát indítsák meg haladéktalanul, hogy pár ember ott is kenyérhez jusson.

A küldöttség által előterjesztett kérelmekre dr Vargha Elemér h.-polgármester arra mutatott rá, — hogy dr Vásáry István polgármester most az ő érdekében is eljár és amennyire csak mód lesz rá, segíteni fog a város. Azt nagyon jól tudják, hogy dr Vásáry István polgármester teljes jóakarattal viseltetik velük szemben, nagy megértést tanúsít ügyük iránt és bizonyára nem fognak csalódni benne.

Dr Vásáry István polgármesternek szerdán reggel azonnali referál a helyzetről és az intézkedésekről a munkanélküliek tudomást szerezhetnek, ha szerdán délelőtt küldöttségük felkeresi a polgármestert.

Amikor a küldöttség visszatért a kint várakozók tömegéhez, közölték velük dr Vargha Elemér h.-polgármester választát. Az éhes tömeg, ahelyett, hogy mint másutt történt zajongott, tüntetett, vagy éppen fenyegetően fellépett volna, abban a biztos reményben vették tudomásul a választ, hogy dr Vásáry István polgármesterben, a megértő szívé emberben, nem fognak csalódni. Tudják jól a munkások, hogy Vásáry István polgármester minden erejét latba veti, hogy keresztülvigye a segélyre a miniszteri jóváhagyást, és ettől függetlenül és más irányban is mindent elkövet, hogy munkát teremtsen az embereknek és kenyeret adjon nekik és családjuknak. Természetesen a polgármester sem rendelkezik szabadon a város vagyonával és így nem teheti azt, amit a szíve dik-

tál. Minden bizonnal megtalálja a segítés módját — hogy megóvja a sok szenvedéstől a munkanélküliek családjait.

A magunk részéről itt még csak annyit jegyzünk meg, hogy a népkonyhák közül egy már működik a szegényházban és ott már is osztanak ebédet, még pedig nemcsak a munkanélkülieknek, hanem családtagjaik számára is. A jegyet a népjóléti hivatal adja ki.

Egyébként megindultak a sürgős megbeszélések arra vonatkozólag is, hogy a munkanélküliek gyermekei számára napközi ingyenes melegedőt állítsanak fel, esetleg a város több helyén.

Remélhetőleg a város társadalma megfelelő megértést fog tanúsítani a nyomorgókkal szemben és aki teheti, meghozza a maga áldozatát embertársaiért.

Az bizonyos, hogy az a bevétel, amelyet a munkanélküliek egy része benyújtott, már csak a hangja miatt is alkalmatlan a megoldás közös keresésére. A keddi küldöttség már megtalálta a helyes hangot és felfogást is, amennyiben arra az álláspontra helyezkednek ők maguk is, hogy nem kell nekik pénzsegély, hanem munka és ha ezt a város olyan mértékben, hogy a téli hónapokon biztosítható munkával a megélhetésüket, nem tudja nyújtani, akkor a saját és családjuk részére élmezőnyt kérnek. — *Körülbelül husz pengő értékű természetbeni segéllyel egy négytagú család fenntartását biztosítani lehet. Ilyen család számára kellene havonként körülbelül husz kiló liszt, 50 kg. burgonya, 4 kg. zsír és mintegy 150 kg. fa.*

A munkanélküliek hajlandók arra is, hogy legszigorúbban saját maguk ellenőrizzék, hogy senki jogtalanul és a családi létszámon felüli mennyiségben ne kaphasson természetbeni segélyt.

Kétségtelen, hogy dr Vásáry István polgármester szociális és emberszerető szíve megtalálja a megoldás kulcsát és a benne bizók nem csalódnak majd.

Benyáts Emil cipőosztálya

Debrecen.

Nagy választék mindentajta cipőben és árban.

Egyedül az árak hirdetése semmit sem jelent, miért is azt ez esetben elhagytam.

Onnek meg kell győződnie jó minőségéről, hogy felismerje jutányos árait.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter szerdán délben elutazott Debrecenből

Legutóbbi számunkban már hírt adtunk arról, hogy Gömbös Gyula, honvédelmi miniszter az egyes városokban, az egyes helyőrségeknél tett látogatása során kedden este fél 10 órakor Debrecenbe érkezett. A minisztert az álmáson dr. Hadházy Zsigmond főispán, Siposs Árpád, vegyesdandárparancsnok, altábornagy, Ghyezy Tihamér kerületi főkapitány, dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes, főjegyző, Balás Károly üzletigazgató és mások várták.

Este az Arany Bikában szűkebb körű vacsora volt Gömbös Gyula tiszteletére.

Kedden reggel a miniszter fogadta a helyőrségi tisztikar tagjainak tiszteletét, majd a délelőtti folyamán a miniszter leadta névjegyet az egyes főhivatalok vezetőinél, így a városházán is.

Gömbös Gyula szerdán délben szűkebb körű kíséretével kiment a pá-

lyaudvarra, honnan a déli vonattal felutazott Budapestre. A miniszter látogatásainak a célja az, hogy a helyőrségek tisztikarának tagjait megismerje.

INGYEN

nem, de már

20 fillértől 50 fillértől fűzőt, kötött

regények

kaphatók a

Kultura anquáriumában
Szent Anna-u. 3.

Telefon 156. • Prima száraz, bükk és tölgy • Telefon 613.

tüzifa hasábosan, porosz köszén

bányaközség telepen vagy hazaszállítva, legolcsóbb a Debreceni Faipar és Faforgalmi Részv. Társ.-nál Vágott fát leplombált zártkocsikban szállítunk.

Salétrom ucca 5. sz.

Salétrom ucca 5. sz.

A munkanélküliség problémája a képviselőház előtt

Vass miniszter kifejtette, hogy a munkanélküliség esetére szóló biztosítás nem segítene a bajokon. — A kormány nagyszabású közmunkákkal segít a munkanélküliségen.

Budapest, december 11. A képviselőház keddi ülését tíz órakor nyitotta meg Almássy László elnök. — Ugy az ellenzéki, mint a kormány-párti padokon csak gyéren ülnek a képviselők. A szocialisták nagy lármával fogadják az ülés megnyitását.

Kabók Lajos indokolta meg a munkanélküliség esetére szóló biztosítás tárgyában beterjesztett indítványát. Ismerteti azt a küzdelmet, amelyet a szociáldemokrata párt parlamenti frakciója folytatott a munkanélküliség kérdésében. Elismeri ugyan, hogy a munkanélküliség nem speciális magyarországi jelenség, de másutt a kormányok intézményesen gondoskodnak a munkanélküliekről. Nálunk a törvényhozás a merev elzárkózás álláspontjára helyezkedett. (Zajos tiltakozás jobbról és középről.) Kötelessége a társadalomnak, hogy ha már nem tud munkaalkalmat teremteni, munkanélküliség esetére biztosítsa a munkásságot. A gazdasági élet súlyos válságáról beszél ezután.

János Győr: Ez a trianoni nyomor.

Malasits Géza: Nemcsak Trianon az oka a nyomornak!

Kabók Lajos: A különböző kartelek és trösztök működése következtében minden cikk ára emelkedett. A munkaidő sincs szabályozva. — Egyes gyárak, amelyek csökkentették a munkaslétszámot, emelték a munkaidőt, ami szintén hozzájárul a munkanélküliség fokozásához.

Vass miniszter beszéde.

Kabók Lajos beszéde után Vass József népjóléti miniszter emelkedett szólásra. Amint a népjóléti miniszter meg akarja kezdeni beszédét, a szocialisták nagy lármában törnek ki.

— Mi van a munkanélküliséggel? Hogyan akarnak segíteni a munkátlanságot? — kiáltották korusban.

Vass József hideg nyugalommal fogadja a szocialisták művelőháborúját, majd mosolyogva figyelmezteti őket, hogy ha nem akarják megajándékozni figyelmükkel, ő azonnal abba is hagyja a beszédét. Vass Józsefnek ezekre a szavaira helyre áll a csend.

A népjóléti miniszter beszéde elején rámutatott arra, hogy az angol kormányának, amely pedig munkáskormányának nevezi magát, szintén sok gondot okoz a munkanélküliség. Ezért csak logikai szalomortálnak tekintheti a szocialista szónokoknak a kijelentését, hogy ennek a kormányának működése idézte elő a munkanélküliséget.

Peidl Gyula: Az összes háborút csináló kormányok bünösök ebben.

Vass József népjóléti miniszter: Ebben talán van valami igazság. Különösen a békekötést követő tíz esztendőben olyan törekvések nyilvánultak meg, amelyek a nemzeteket igyekeznek elválasztani egymástól s így a gazdasági élet tökéletes szanálása ugyszólván lehetetlenné válik.

— Olyan jelenséggel állunk szemben, amely kétségkívül segítségre szorul. A kormány állandóan foglalkozik a munkanélküliség kérdésével és nincs szükség arra, hogy külön-külön sarkantyuzzák. A kormány sokszor adta jelét annak, miszerint a gazdasági politika irányát úgy kívánja kitűzni, hogy a munkanélküliség problémáját minél jobban enyhítse. Bármennyire elkoptatott állítás, mégis kénytelen vagyok rámutatni arra, hogy nyomorúságunk legfőbb oka az új európai berendezkedés. A hitelpolitika kérdéseit olyan kicsiny és szegény állam, mint Magyarország, saját gazdasági erejének lekötöttsége folytán nem tudja megoldani. A szociális kérdések pedig a hitel és a tőke kérdésétől nem választhatók el. — Az egyik oldalon konstatáljuk, hogy a magyar gazdasági élet nem tud megerősödni azért, mert piacától, nyersanyagaitól el van szakítva.

mert gazdasági értelemben igazán nem barátságos államoktól van körülvéve s olyan gyilkos verseny folyik, az egyes államok önellátásra való áttérése olyan méreteket öltött, amely az egész európai termelést gazdasági válsággal fenyegeti.

— **Panaszok** hangzanak el, hogy a polgárság nem bírja a nagyobb állami terheket, tehát a takarékoságot, az állami költségvetés csökkentését sürgetik. Az egyik oldalon tehát követelik a polgárság terheinek csökkentését, a másik oldalon pedig nagy igényeket állítanak fel az állammal szemben, beruházásokat sürgetnek. Kérdezzük tehát: mit lehet itt csinálni?

Felkiáltások a szocialistáknál: Nem Lillafüredet és más improkutív beruházásokat!

Vass József népjóléti miniszter: Ami az én tárcámat illeti, alig talállok olyan rovatot, amelynél takarékoság kereshető volna. Itt van a rokkantügy, a kórházi ápolás ügye...

Esztergyóly János: Erről senki sem beszélt!

Vass József népjóléti miniszter: Az öt százalékos költségvetési megtakarítás körülbelül 50 milliót jelentene. Ez elosztva 8 millió emberrel, nem sok könnyebülést jelent.

— **Magyarországnak** még nincs meg az az állampénzügyi szuverenitása, amely lehetővé tenné a nagyobb pénzügyi tranzakciók lebonyolítását. A munkahány biztosításának bevezetésével nem hiszem, hogy segíteni lehet. Nem hiszem a gondolatot megvalósíthatónak, mert a magyar gazdasági élet sem most, sem a közel jövőben nem bír el ily megerőltetéssel.

Malasits Géza: Ezt mondja a munkaadó központ, a GyOSz is.

Felkiáltások a jobb oldalon: A kisgazdák is azt mondják!

Arról beszél ezután a népjóléti miniszter, hogy a kormány éppen a hitelek hiánya miatt kénytelen a beruházásokat elhalasztani. Így halasztást szenved az államvasutak beruházása. Most nem lehet nagyarányú investíciókba becsúszni, mert a hitel tulságosan drága. A MAV-nak pedig, mint gazdasági üzemnek, a maga terheit jórészt a magyar gazdasági életre kellett áthárítania.

Megindulnak a közmunkák.

De reméli, hogy sikerül majd az államvasutak beruházását is napirendre tűzni.

A két Dunahíd építése is rövidesen megkezdődik.

Peidl Gyula: Építsék csak az egyiket.

Vass József népjóléti miniszter: Mindkettőnek a megépítését elhatározta a kormány.

Malasits Géza: Az 1920. kilométer-

re tervezett út 165 kilométerre csökkent.

Bud János kereskedelmi miniszter: **Meglesz az 1920. kilométer is, de nem vagyunk hajlandók negyven százalékos túlfizetést adni.**

Vass József népjóléti miniszter: A kora tavasszal nagyobb építkezéseket fognak elrendelni. Ezzel kapcsolatban külföldről már érkeztek pénzájlatok, amelyekre vonatkozólag folyamatban vannak a tárgyalások.

Az építkezésekkel munkaalkalmakat kívánunk teremteni és a munkákat az egész vonalon a közszállítási szabályzat legszigorubb szemmel tartásával fogják kiadni.

(Helyeslés a jobboldalon s a középén)

Vass József népjóléti miniszter: A nyolcórás munkaidő törvénybeiktatása nem javítaná meg jelentősen a helyzetet, ellenben bérharcoltat provokálna. Útalt végül arra, hogy a munkanélküliség kérdését, amennyire csak lehetséges, higgadtan kell kezelni. Nem kifogásolja, sőt helyesli, ha törvényhozási úton történik meg a kérdés szabályozása.

Kabók Lajos: Mi van az átmeneti segítséggel? Miért nem kötelezik a háziurakat a tataroztatásra?

Peyer Károly: Száz pár bakkancsot osztanak szét és azt hiszik, hogy ezzel már segítették.

Vass József népjóléti miniszter: Tudomásul veszem, hogy a képviselő úr lekicsinyli azt a tényt, hogy százszázra osztunk szét bakkancsokat a legszorultabb helyzetben levő munkások között. Kijelentem azonban, hogy nem fogok önöknek alkalmat adni a további gúnyolódásra, mert majd

nem önök, hanem mások által fogom azokat a bakkancsokat a munkásokhoz jutatni.

Beszéde végén utalt még arra a népjóléti miniszter, hogy

a segítség munkája folyamatban van.

A kormány minden rendelkezésre álló eszközzel igyekszik segíteni a munkanélküliségen, elsősorban azonban munkaalkalmak teremtésével. — Ami a pénzbeli segítyt illeti, — bár elvben ellene van, nem zárkozik el a főváros ilyen irányú akciójának jóváhagyása előtt. A vidéket illetően is megtörténnek az intézkedések, hogy a legégetőbb szükséglet, amennyire csak lehet, enyhítsék.

Zajos taps és éljenzés fogadta a

népjóléti miniszter beszédét, aki után

Bud János kereskedelmügyi miniszter

állott fel szólásra.

A kereskedelmügyi miniszter beszéde.

Bud János: A kormány a múltban is sok munkaalkalmat teremtett s a jövőben is ezen az úton kíván haladni.

Nemcsak nálunk van munkanélküliség, hanem világszerte, mindenütt.

Az új francia miniszterelnök beszédének gerince is az állami beruházásokon épült fel. A beruházásokat vagy feleslegekből, vagy kölcsönből lehet megvalósítani. Most nem lehet a kormány szemrehányást tenni azért, hogy nem teszi meg a kötelességét. Hogy manapság mennyire lehet kölcsönhöz jutni, azt nagyon jól tudják a túloldalon is, ahol olyan előszeretettel kritizálnak. A legnehezebb gazdasági helyzetben vagyunk, világszerte krízis hatása alatt állunk és ez nehezíti meg, hogy a gazdasági élet segítségére siessünk olyan mértékben, — amint azt szeretnénk. Magyarország még mindig nem kapta vissza a pénzügyi szuverenitását, hogy a maga részére kölcsönt vehessen fel.

— Nem lehet a kormányt szemrehányásokkal illetni, hogy nem tett volna meg mindent a munkaalkalmak teremtésére. Igenis építettünk utakat más hasznos beruházásokat végeztünk, amelyek mind munkaalkalmat jelentettek.

Tavasszal az építkezések fokozottabb elősegítésével kívánjuk a munkanélküliséget csökkenteni

Remélem, hogy a kérdést meg tudjuk oldani. Itt van az útpítés, a vasúti beruházások kérdése, mely mind megoldásra vár. A vasútnál a beruházások különösen szükségesek, hiszen 35—50 éves seneik vannak, kevés a bíztonsági berendezkedés, kevés a kocsi, kevés a fém. Remélem, hogy mind-ezekben a kérdésekben olyan megoldást találunk, amelyek egyben nagy arányú munkaalkalmat jelentenek.

Az útpítésről azért nem szól a miniszter bővebben, mert arról holnap fogja egy interpelláció kapcsán tájékoztatni a Házat, azt azonban kijelenti, hogy

a kormány elhatározott szándéka a munkaalkalmak megteremtése. Tavasszal huszonhat milliós vízszabályozási munka indul meg.

Mayer János földművelésügyi miniszter emelkedett ezután szólásra, hogy a tárcája keretében megoldandó munkálatokról tájékoztassa a Házat. Még mielőtt hozzákezdene a beszédéhez, a szociáldemokrata padsorok felől hangos felkiáltások fogadják:

Tyúkkölcsönt adott a miniszter úr és Lillafüredet építette!

Rassay Károly: A szakemberek nem kapnak tyúkkölcsönt, másoknak pedig jutott.

Mayer János földművelésügyi miniszter: Mondjon egyetlen szakembert, akit nem kapott. Ha megvannak az előfeltételek, akkor senkit sem utasítunk el, amennyiben a rendelkezésre álló keret megengedi. Ami Lillafüredet illeti, a miniszter figyelmébe ajánlja a szociáldemokratáknak, kérdezzék meg a miskolci társakat, mit szólnak ehhez a beruházáshoz s majd meglátják, hogy a miskolci szociáldemokraták egészen más választ adnak. Igen is

a lillafüredi építkezés nagy munkaalkalmat jelentett,

de ezenfelül a nemzeti vagyion olyan kulturális alkotással gyarapodott, amelyet a jövő fog igazolni.

Elmondja ezután a miniszter, hogy **hatmillió pengőt fognak tavasszal vízszabályozásra fordítani** és ezenfelül a különböző víztársulatok

Még ma tegyen

egy próbavásárlást

Pá ffv fűszerüzé-

ben s akkor meg-

győződik róla, hogy

árnya a legjobb s

ára a legolcsóbb.

Kossuth
ucca 7.

Telefonszám
13-49.

majdnem huszmillió pengő kölcsönt kívánnak felvenni ugyanerre a célra. A munkások foglalkoztatásánál megemlítette a miniszter, hogy a magyar mezőgazdasági munkások iránt nagy érdeklődés mutatkozik Franciaországban és Argentiniában és

most folyik a kísérlet arra, hogy összes munkásokat vigyenek Argentínába, akiket tavasszal visszahoznak Magyarországra és itt is munkával látják el őket.

Franciaországban is nagy az érdeklődés a magyar mezőgazdasági munkások iránt és a kormány természetesen igyekszik elősegíteni, hogy megfelelő felügyelet mellett itt is kenyérhez juszanak a munkások.

Mayer János miniszter beszéde után az elnök szavazásra tette fel a kérdést, kívánja-e a Ház érdemleges tárgyalás alá venni Kabók javaslatát, vagy sem? A Ház harmincnégy szóval huszonhárom ellenében nem kívánja részleteiben tárgyalni Kabók indítványát. Ezután a Ház mentelmi ügyekre tért át.

NÖVEKEDIK A MUNKANÉLKÜLSÉG ANGLIÁBAN.

London, december 10. A munkanélküliek száma Angliában december hó másodikán 1,302.900, vagyis 17.442-vel több mint egy évvel ezelőtt volt.

FISCHER LAJOS SÖGORNÓJE ELLEN CSAJÁS ÉS SIKKASZTÁS CIMEN ELJÁRÁST INDÍTOTTAK.

Budapest, december 10. Fischer Lajos nagyszabású bűnügyében tudvalevően még mindig folyik a nyomozás és a vizsgálat. Kedden a sikkasztó bankigazgató sögornójét, született Fuchs Amáliát hallgatták ki a budapesti rendőrségen.

A kihallgatás eredménye az lett, hogy Fusch Amália ellen a rendőrség többrendbeli sikkasztás és csalás gyanúja címén megindította a bűnügyi eljárást.

Angliában havazik.

London, december 10. Az utóbbi napok heves viharai és nagy esőzései után Anglia legnagyobb részében megkezdődött a havazás. Yorks-híre és Északwales grófságokban hóvihar dúl. Az ország minden részéből nagy hideget jelentenek. A La Manche csatorna fölött még mindig tart a vihar. Az időjárási helyzet javulására egyelőre még nem lehet számítani. A Temze szintje állandóan emelkedik, ami nagy aggodalommal tölti el a partmenti városok lakosságát.

Óriási hideg Kanadában.

Winnipeg, dec. 11. Kanada egész területén nagy hideg lépett fel hétfőn. A hőmérséklet mindenütt rendkívül alacsony és jóval alatta marad a normális temperaturának. A prairie-tartományokban és Észak-Ontarióban 22—27 fokos hideget mértek; Dauphíben, Winnipegből 250 kilométernyire északi irányban, 40 C. fokot mutatott a hőmérő a fagypontra.

Készpénzért

veszünk. Készpénzért adunk P 7.25-ért cca 7000—7500 kalóriás **POROSZ SZENET** 5—10 q-ként hazaszállítva. Külön raktárt, sem telepet nem tartunk fent, egyenesen a vagonból szállítunk. — Korona kenyérgyár szénosztálya, Piac-u. 10., I. em.

Tűzoltók vizipuskáin megtört a kolozsvári román diákok ostroma

Megostromolták két magyar lap szerkesztőségét. — Megakadályozták a zavargást. — A tűzoltók szétfeccskendezték a tüntetőket.

Kolozsvár, december 10. Ma volt a román diákszövetség megalakulásának évfordulója és mint minden évben, ez idén is nagyszabású tüntetést rendeztek a kolozsvári román diákok. Nagy gyűlést tartottak, majd a gyűlésen résztvett több mint ezer főnyi diákság felvonult az „Ellenzék” szerkesztőségéhez, azzal a céllal, hogy azt összerombolja.

Ott azonban már lehuzott redőnyök várták a rombolni vágyókat, ugyszintén erős rendőri kordon is. A rendőrkordont nem sikerült áttörni a tüntetőknél, mire küldött-ség utján tárgyalást kezdtek az „Ellenzék” szerkesztőségével, mely től azt követelték, hogy a multkor megjelent ama hirt,

mely szerint a krajovai tüntetések alkalmával a tüntető diákok kifosztották a krajovai ékszerkereskedőket, korrigálják

és adjanak ki olyan értelmű nyilatkozatot, hogy az a hír nem felel meg a valóságnak és csak téves információ alapol.

Ezután a rendőrség szétoszlatta a tüntetőket, de ezek itt később megint összevették.

Ujból felvonultak az „Ellenzék” ellen, majd amikor a kordon miatt nem sikerült annak szerkesztőségét szétzúzni, a „Keleti Újság” elé vonultak ugyancsak azzal a szándékkal, hogy azt tönkre tegyék.

Szerencsére itt sem sikerült terüket keresztül vinni, mert nemcsak rendőri, hanem katonai kordont is vontak a lap szerkesztőségi épülete előtt. Majd amikor a tüntetők többször felszólításra sem akartak szétoszlani, a tűz-

oltóságot hívták segítségül, akik ki is vonultak és vizipuskákkal szétfeccskendezték a tüntető diákokat.

Kisebb csapatok még megpróbálták a Metropol kávéházba behatolni, de az egész városban cir-káló megerősített katonai és rend-

őri őrjáratok ebben is megakadályozták őket.

Végül is beverték Fischer magyar párti képviselő ablakait és látva, hogy komoly rombolásra nem nyílik alkalmuk, ordítva szétoszlódtak a városban, a járókelőket molesztálva és sok helyütt inzultálva őket.

Hogy leplezték le a nyiregyházi városházán elkövetett nagyarányú sikkasztást

Batta Zoltán harminchérom ezer pengőt sikkasztott el.

Nyiregyházáról jelentik: A város képviselőtestületének közgyűlésén dr. Benes Kálmán kir. kormányfőtanácsos, polgármester jelentést tett a Pivnyik Gyula és Batta Zoltán ellen elrendelt fegyelmi vizsgálatok előzményeiről és eddigi eredményeiről.

A jelentés elmondja, hogy

Bocskai Sándor tanító tett először panaszt Pivnyik Gyula főszámvevő ellen,

mert a főszámvevő a Bocskai Sándor részére megszavazott 300 pengőt kitevő gyógysegélyt kölcsön vette és nem fizette vissza. A panasz következményeként a polgármester szeptember 11-én fegyelmi vizsgálatot indított Pivnyik Gyula ellen. Ugyanekkor vizsgálatot rendelt el a házipénztárban is. Ezek alatt a vizsgálatok alatt szükségessé vált Pivnyik Gyula főszámvevő és Batta Zoltán házipénztári ellenőr eltávolítása, ezért a polgármester október 26-án szabadságot adott nekik. Eleinte csak kisebb mulasztások derültek ki, de később kitudott, hogy súlyosabb cselekmények vannak, amelyeket Batta Zoltán a házipénztár ellen követett el. Ezért november 5-én ő ellene is el kellett rendelni a fegyelmi vizsgálatot, majd november 6-án a polgármester

Pivnyik Gyulát is, Batta Zoltánt is felfüggesztette állásától. A polgármester kezdetől fogva jelentést tett a visszaélésekről és a szükségesnek mutató intézkedésekről a vármegye alispánjának. A szóbeli jelentés megtételével egyidejűleg alapos vizsgálatot rendelt el, amely vizsgálatok november 19-én befejezést nyertek.

Kitudott, hogy Batta Zoltán házipénztári ellenőr 33.000 P-t sikkasztott el helyettes házipénztárnoki ideje alatt.

Erről a polgármester jelentést tett a vármegye alispánjának és kérte a részletes vizsgálat elrendelését. Az alispán a törvényhatósági számvevőség tagjából alakított bizottságot bízta meg a vizsgálatokkal, amelyek évekre visszamenőleg tekintik át a városi számvevőség működését és néhány nap múlva befejezést nyerne. Az ügy közben bűnügyi utra terelődött s a bíróság döntése fogja tisztázni a bűncselekmények mértékét. A bűnügyi vizsgálat befejezése után a polgármester minden részletre kiterjedő jelentést tesz az ügyről a képviselőtestületnek.

A polgármester jelentéséhez a képviselőtestület tagjai közül dr. Kovács Elek szólt hozzá. Mély szomorúsággal veszi tudomásul a polgármester jelentését és rámutat, hogy Nyiregyháza város életében ez az első eset, amikor büntetőjogi megtorlásra alkalmat adó bűncselekmény fordult elő. Arra példamintát ad, hogy a városházán sikkasztás történt volna.

A mostani eset megdöbbentő és egyedül áll a város történetében.

Barla Sándor is mély szomorúsággal hallja a polgármester jelentését és kérdezi, hogy van az, hogy a számvizsgáló bizottságok mindig azt jelentetik, hogy rendben vannak a számadások, holott, ime, nagy összegek tűntek el.

Dr. Konth Gyula, Bogdán Ferenc, Pisszer János és dr. Benes Kálmán polgármester felvilágosító hozzászólása után Barla Sándor beismerte, hogy tévesen ítélte meg a számvizsgáló bizottság hatáskörét, mert ezt a bizottság az eleje terjesztett könyvekből csak annak a megállapítására szorítokzik, betartották-e a költségvetés kereteit és nincs módjában megállapítani, hogy nem-e történtek visszaélések a házipénztár pénzével.

A képviselőtestület kifejezést adott annak a megállapításnak, hogy a bűncselekményeket oly módon leplezték, hogy a legkiválóbb szakembernek sem tűnt volna fel a könyvek meghamisítása, mellyel a sikkasztást lehetővé tették.

A legértékesebb karácsonyi ajándék

az összes európai államok vételére alkalmas

„Ericsson” váltóáramu hálózati 3 lámpás vevőkészülék

beépített nagy hangerőségű, ideális hangszínezetű hangszóróval, gramafonzene átvitelre is alkalmas. Az anód- és fűtőáramot a világi-tási hálózat szolgáltatja.

Detektoros készülékek, fejhallgatók és egyéb rádlió-alkatrészek.

„ERICSSON”

Magyar Villamosági R.-T.

Azelőtt Deckert és Homolka.

Budapest, I., Fehérvári út 70. sz. Telefon: L4. 4-54 és 4-55.

Ara
lámpákkal
együtt

350 P.

Esetleg hathavi
leltérfizetésre is
kapható. Kérjen
prospektust.

Karácsonyra

hasznos ajándékot vegyen. — Retikül, aktatáska pénz-, cigarettá és szivartárcák mélyen leszállított áron. 000

Feuermann bőröndös

Piac-u. 26. szám (Gambrius átjáró.)

Érdekes terv a vásárcsarnok építésének megoldására

Dr. Vásáry István polgármesternek a vásárcsarnok építésével kapcsolatban tett nyilatkozata széles körökben váltott ki érdeklődést a kérdés iránt. Az a része pedig, amely azzal foglalkozik, hogy a vásárcsarnok felépítése nem rentábilis, már ellentmondásra is talált. Nagyon természetes, hogy ha lehetne olyan megoldást találni, amely a vásárcsarnok építése körül — talán csak látszólagos — nehézségeket ki tudná küszöbölni, éppen dr. Vásáry István polgármester volna az első, aki örömmel fogadná a minden irányban kielégítő tervet.

Alkalmunk volt egy olyan férfiival beszélgetést folytatni, aki a vásárcsarnok kérdését tanulmányozta és külföldön is bepillantást nyert a hasonló intézmények sorsának intézésébe.

Arra vonatkozólag, hogy Vásáry polgármester kijelentette, hogy a mai gazdasági és közlelési viszonyok nem teszik lehetővé a horribilis költséggel való vásárcsarnok építését, informátorunk a következőkben fejtette ki véleményét:

— Teljesen igaza van a polgármesternek. A piaci árusítás vásárcsarnoki rendszere nagyon drága. Azok a szebbnél-szebb, hatalmas vásárcsarnok épületek, amelyeket az ő és újvilág nagy városában látunk, nem a mai leromlott gazdasági rendszer szülöttei. Az árusítás vásárcsarnoki rendszere azonosítható merev. Ha már egyszer megvan az épület, nehéz azt annak idején az eljövendő kor modern követelmé-

nyeinek megfelelően átalakítani. Ez az oka aztán annak, hogy az egy emberöltővel ezelőtt épült vásárcsarnokok ma már kivétel nélkül mind elavultak azoknak a városoknak, ahol régi vásárcsarnokok vannak, nagy fejtörést okoz, hogyan lehetne e régi, elszennyeződött épületeket a mai kor követelményeinek megfelelően újatalkítani, hogy a vevők és eladók érdekeit — a közegészségügyi rendszabályok betartása mellett — jobban szolgálhassák.

— Tehát Ön nem tartja célszerűnek a piaci árusítás vásárcsarnoki rendszerét?

— Nem. Ha már valami újat alkot a város, akkor az új intézmény legyen a lehető legmodernebb. Mikor a legtöbb külföldi nagy város és Budapest vezetői is azon gondolkodnak, hogy a mai viszonyoknak drágasága miatt nem megfelelő vásárcsarnoki árusítás helyett más, új piaci rendszerre térjenek át, mely a modern kor követelményeinek jobban megfelel, akkor Debrecenben is első sorban azon kell gondolkodni, hogy a piaci árusítás megoldására milyen más megfelelőbb módokat kínálkoznak.

— Sürgősnek tartja-e Ön a kérdés mielőbbi megoldását?

— Természetesen, hiszen a piac jelenlegi formájában egyik terjesztője a nyári fertőző betegségeknek, a tifusznak, vérhasnak, a nyári hasmenésnek. Ezeket a betegségeket a legáltalánosabb orvosi gárda sem tudja kipusztí-

tani Debrecen területéről a piac mai rendszere mellett.

— Tud-e olyan külföldi példákat, ahol más megoldással olcsón és modernül sikerült megoldani a piaci árusítás kérdését?

— Teljes sikerről tudtommal még sehol sem számolhatunk be, de figyelemreméltó és teljes sikerrel bíztató kísérletekről tudok. Ne is menjünk külföldre. A budapesti példa egyike a figyelemre legméltóbbaknak. Tessék megnézni egyszer az óbudai kórház-uccai piacot, vagy a most épülő Krisztina-körúti piacot. Az utóbbinak láttam a terveit. A nagy vásárcsarnokok helyett itt földszintes betonépületeket emelt a főváros és szép széles utcákat hagytak az épületek között. Az épületekben 160 darab 6—9 négyzetméter területű boltok vannak. E boltoknak belső berendezése a lehető legmodernebb, a szakmához alkalmazkodó. Azoknak az árusoknak, akiknek romlandó áruik vannak, pl. mészárosoknak, henteseknek csak hűtőberendezéssel ellátott fülkébe szabad beköltözniük, a halárus állandóan keringő vizet kap. A vizért, a jégért nem kell külön fizetni, mert a hűtés villamos erővel történik és a hűtőkamrák hőmérséklete központilag ellenőrizhető. A külső utak keramittal vannak burkolva és minden mosható, minden a legnagyobb mértékben tisztán tartható. A boltok bérösszege pedig nagyon olcsó, már napi 80 fillérért is lehet fülkét kapni, a legdrágább sem több ennek a duplájánál. És a város így sem fizet rá a piac üzemére. Ilyen olcsó, modern és könnyen tisztán tartható, vasbetonból készült boltokat, jól felhasználható és fertőtleníthető piaci terüle-

teket a város különböző helyein lehet emelni, ahol vízvezeték és villamos-áram áll rendelkezésre és még akkor azon sem kellene gondolkodni, hogy a Dégenfeld-téren vagy a Hatvan uccán legyen az új vásárcsarnok. Lehetne mindkét helyen. Sok okom van feltételezni, hogy ezzel a módszerrel Debrecenben jól meg lehetne oldani a vásárcsarnok régen húzó problémáját.

En megnyitom

Ön kidob

En a mai nappal megnyitottam az Ingóságközvetítő karácsonyi nagy vásárját.

Ön kidob, ha karácsonyi ajándéktárgyait vagy bármiféle szükségletét mielőtt beszerzi, meg nem nézi az Ingóságközvetítő nagy karácsonyi vásárját. — Szebbnél-szebb dísz tárgyak, műtárgyak, fényképezőgépek, látoszevek, régiségek, arany, ezüst és brilliáns ékszerek, zsolnai szobrok és edények, antikórák és butorok. **Hanin Babája?** babák, gyermekjátékok, hangszerek, festmények, álló és függő csillárok, butorok, edények, gyermekkoosik, fürdőkádák, hortobágyi pásztorok által készült népművészeti specialitások és minden elképzelhető ingóságok.

Mindenki saját érdekében jöjjen az Ingóságközvetítőbe, mert óriási összeget takarít meg, ha ott vásárol.

Jól öltözött férfi

öltönyét

felöltőjét

bundáját

ALFÖLDI

RUHAKÖZPONT-ból

Férfi- és fiuruha nagyáruház (Piac-u. 51. sz. (Főpostával szemben))

szerzi be.

Legalkalmasabb Karácsonyi ajándékok: férfi és fiu házikabátok, sport és tyroli nadrágok }

Olcsó szabott áron.

Megjelent az adminisztráció egyszerűsítéséről szóló rendelet

Budapest, december 10. A kormányrendeletet adott ki a köz-hivatalok és közintézmények ügyrendjéről, mely szerint az állami és önkormányzati hivatalok, intézmények és intézetek ügykörébe tartozó ügyek elintézésénél és kezelésénél minden hivatali alkalmazottnak fegyelmi felelősség terhe mellett a következő elveket kell szem előtt tartani:

Az elintézés jó, gyors és lehetőleg végleges legyen. A végleges elintézés előkészítéséhez szükséges előzetes tárgyalásokat lehetőleg az írásbeliek mellőzésével kell fogatatosítani. Az elintézés sok munkaidőt igénybe ne vegyen sem az elintézés előtt, sem után.

A főnök feladata nagyobb hivataloknál: Kötelessége fejleszteni az alárendelt intézkedési önállóságot és felelősségérzetét, gondoskodnia kell jó helyettes kiképzéséről. Ügyiratok és könyvek se többet, se kevesebbet ne tartalmazzanak, mint amennyit az intézkedés megkíván és amennyi a nyilvántartás keresztülviteléhez szükséges. A hivatalos munkaidőt teljes egészében a hivatali teendők elintézésére kell fordítani. A nagyobb ügyforgalmu hivatalok főnökei a munka minőségének megfelelően a megállapított munkaidőt az egész hivatalnál, annak egyes osztályainál hosszabb, vagy rövidebb időszakokra felemelheti. Azoknál a hivataloknál, melyeknek természeténél fogva nem kell a közönség rendelkezésére állni, a felek fogadására szolgáló időt hétköznaponként legfeljebb két órában kell megállapítani.

A Budapesti Központi Hatóságoknál ez az idő lehetőleg 12—14 órára terjedjen. Az előadók feleket nem fogadhatnak. A Budapesti Központi Hatóságoknál a főnök elrendelheti, hogy a feleket egy, vagy több e célból kirendelt tisztviselő fogadja, ahol ha az illető megfelelő felvilágosítást adni nem tud, ott az illetékes osztály főnöke, vagy annak helyettese hallgassa meg a feleket. Oly felekkel, akiknél a szóbeli tárgyalással az ügyet kellőképpen nem lehet elintézni, jegyzőkönyvet kell felvenni, még pedig úgy, hogy azon az iven az intézkedés is megtörténhessen.

A posta útján, vagy más uton érkezett, vagy a hivatalos órákon belül a felek által benyújtott ügyiratokat még a benyújtás napján kell iktatni. Amennyiben a fél az iktatószámot tudni kívánja, úgy köteles beadványához saját nevéhez címzett bérmentesített levelezőlapot mellékelni, melyet az iktatással megbízott alkalmazott köteles az iktatás után kitölteni és postán feladni. Ha beadvány iktató számot nem kap, úgy a fél az előadó nevét kell közölni. Minden felesleges iktatást kerülni kell. Az előadó közbeeső intézkedésére érkezett válaszokat és jelentéseket nem szabad iktatni.

A hivatali főnök kötelessége kétszer, de legalább hetenként egyszer a hivatalos óra kezdetén megbeszélést tartani az előadókkal. — A főnök részére minden hó 3-án tevékenységi kimutatást kell készíteni, melyben fel kell tüntetni a két hétnél régebben érkezett ügyiratoknál a tárgyat és az elintézés hátráltató körülményeit is.

Minden felesleges levelezés és az iktatmányok számának mesterséges szaporítása tilos. Az előadók önállóságának és felelősségének fokozása céljából arra kell törekedni, hogy az előadó minél több ügyet rendezzen el önállóan. Az ügyek elintézésénél különösen előkészítésénél lehetőleg mellőzni kell az írásbeli munkát, az érintkezés, ideértve az osztályok egymás közötti érintkezését is, lehetőleg szóbeli legyen, esetleg telefonon történhessen. Az előadó az egyszerű

ügyeket, különösen azokat, amelyekkel ő maga ad ki, olyképpen intézi el, hogy a fogalmazvány készítésével másoló papírral a kiadványt is elkészíti. Az új ügyrend minden állami és önkormányzati hatóságra, hivatalra, intézményre és intézetre kötelező, nem vonatkozik azonban a legfelsőbb állami számvevőszék, a közigazgatási bíróság, az OFB., a királyi ítélőbírók és ügyészségek, valamint az országos büntügyi nyilvántartó hivatal ügykezelésére.

Az önkormányzati testületeket a legrövidebb idő alatt összehangba kell hozni a rendelet intézkedésével. Az ügyrend 1930. év január 1-én lép életbe.

Dr Kreiker Aladárt egyetemi nyilvános rendes tanárrá nevezték ki

Rövid hivatalos értesítés adta tudtul, hogy dr. Kreiker Aladár, egyetemi nyilvános rk. tanárt, a szemészeti klinika vezetőjét, egyetemi nyilvános rendes tanárrá nevezték ki a kormányzó.

Dr. Kreiker Aladár kinevezése mellett nem lehet szó nélkül elmenni, mert a kormányzó kinevezése egy mindenképpen arra érdemes, világhírű tudóst ért. Dr. Kreiker Aladár a szemészeti orvostudományban világszerte ismert, hiszen tudományos munkássága csak nemrégiben aratott elismerést a szemorvosok amszterdami világtalálkozóján, amikor dr. Kreiker Aladár javaslata alapján fogadta el a világtalálkozás a szem élességének egységes meghatározásáról szóló eljárást. Dr. Kreiker Aladár azonban nemcsak a szemészeti orvostudomány terén fejt ki rendkívül értékes munkát, hanem rendkívül értékes kutatásokat végez a rák-kutatás terén is.

Dr. Kreiker Aladár kinevezése széles körben keletett osztatlan örömet.

Dr. Kreiker Aladár.

Németországban és Franciaországban nagy vihar dult

Berlin, december 10. A nyugat-európai partvidéken dühöngő orkán most már Németországot is elérte. Berlin fölött éjjel után nagy szélvihar száguldott végig. A déli városrészekben az orkán nagy károkat okozott.

Több házról letépte a tetőt s a téglacserepek is ezrével hullottak az utcákra. A közlekedés egyes uccákban életveszélyes volt.

Számos könnyebb-súlyosabb sebesülés történt. A tüzoltók egész éjszaka állandóan talpon voltak s egyik helyről a másikra száguldottak. A reklámtáblákat mindenütt letépte a vihar.

Páris, december 10. Az itéletidő egész Franciaországban tovább tart. Az Atlanti óceán partvidékén pusztító viharnak most már 80 halottja van. A halottak valamennyien halászok és matrózok, kik az elsüllyedt hajókkal és bárkákkal a tengerbe veszttek. Az egyes kikötő állomások még mindig szünet nélkül kapják a rádió-jelentéseket hajótüresokről s zátonyra futásokról.

Cherbourg kikötőjében több, mint husz, különböző nemzetiségű óceán-gőzös vesztetel, várva a vihar végét. A Senatore d'Ali olasz gőzös ismét S. O. S. jeleket ad. A hajó hatvan kilométerre van a bresti partvidéktől. Brest kikötőjéből tegnap segélygőzös indult a végveszéllyel küzdő olasz gőzös matrózainak megmentésére.

A vihar az ország belsejében is mindenütt nagy pusztításokat vitt végbe:

Boulogneban az orkán ledöntötte a St. Martin-templom tornyát.

A torony több mázsás harangja áttörte a templom kupoláját és a hívők közé zuhant.

Bár a templomban éppen mise volt, esodálatszerűen senki sem szenvedett komolyabb sérüléseket. Mons városában a felhőszakadás elárasztotta az alacsonyabban fekvő utcákat. Franciaország valamennyi nagyobb folyója nyugtalanító módon árad.

A táviró- és telefonösszeköttetés a nyugati partvidékkel ugyszólván teljesen megszakadt. Páris és London között szintén csak a legnagyobb nehézségekkel tudják lebonyolítani a forgalmat.

Németországban és Franciaországban nagy vihar dult. — Magyarországot elkerüli a vihar.

Budapest, december 11. A budapesti Meteorológiai Intézet szerint attól, hogy azokat a viharokat, melyek Német—Franciaországban és a tengeren dultak, megkapjuk, nem kell tartanunk, mert a vihar ma északkeleti irányban vonul tovább a norvég partok felé és teljesen elkerüli a közép-európai kontinentet. — Csupán északnyugati Németországban idézett elő erős szélorkánokat. Az északi tengeren ugyan még ma is nagy erővel tombol, de alig hihető, hogy Európának ezen a részén olyan hajókatasztrófákat idézzen elő, mert hiszen arra felé a hajóforgalom is sokkal gyéresebb, mint a hajójáratoktól sűrűn átszött Atlanti óceánon.

Bár kilátásaink a legközelebbi napokra továbbra is az enyhé időjárás mellett szólnak, mégis föl kell jegeznünk, hogy éppen kedden mu-

tatkoztak a fővárosban a tél első, bár a közönség számára alig észrevehető jelei. Tegnap volt ugyanis Budapesten először talajmenti fagy. A hőmérséklet 0 fokra szállott le, közvetlenül a talaj fölötti levegőrétegekben. Leghidegebb volt az idő Turkeven, ahol 5 fokos talajmenti fagyot észleltek és Pécsen, ahol két fokos volt a fagy. Miután azonban az idő derült és száraz, az éjszakai erős lehülést nappal gyors felmelegedés váltja fel. Valószínű, hogy továbbra is enyhe marad az idő és lehet, hogy felhős, csapadékos időjárással párosul.

Magyar családnevet a magyarnak

Már régebben figyelem azon egyének neveit, akik Debrecenben, a legmagyarabb városban a községi kötelekbe való felvételt kérték és megkapták. Bizony, igen sajnós tény az, hogy az idegen, nem magyar hangzású név ezek között igen nagy számban fordul elő.

Nem tudom elképzelni, miért ne lehetne megkívánni bárkitől is, aki Debrecenben a községi kötelekbe való felvételt kért, hogy ha már ezen színmagyar város polgára akar lenni, legalább magyar családi nevet vegyen fel és csak ennek megtörténte után véttesse a város polgárai közé.

Nagyfontosságú kérdés ez. Nem lehet tudni mit hoz a jövő s mikor bünhődünk meg ezért a könnyelműségünkért. Egyszer majd csak előáll a Tiszáig terjedő magyar területre éhes, jó szomszédunk s kiabál, Hirdeti a szentiszeg magyar Debrecenről, hogy nem is magyar az, mert meg kell nézni lakosainak neveit s akkor meg lehet állapítani, milyen nagy számmal találhatók azok között német, oláh, szerb, tót, stb. elemek.

A megszállott területeken lakó, nem magyar hangzású nevet viselő magyar testvéreink gyermekeinek a magyar iskolába való járást megtiltották a név-elemzés alapján. Ezekre kimondták: Miután nevük nem magyar, így ok nem magyarok s így gyermekeik magyar iskolába sem járhatnak.

A világon de sok nem magyar nevet viselő kivándorolt magyar utódai nem is sejtik azt, hogy nagyapjuk, nagyanyjuk, úkapjuk, avagy úkanyjuk magyar volt. Pedig ennek tudata sokszor úgy a házára, mint az illetőkre nézve nem egész közömbös, esetleg meg hasznos is lehet.

Ha nem viselt volna Tardieu (Tordai) francia miniszterelnök, avagy Buzdogani (Buzongány) elhalt oláh érsekmegmetropolita, a régenstanács tagjának elődje magyar nevet, honnan tudnánk megállapítani kitékert nevük dacára is magyar származásukat.

Gráz főuccáját *Körösi* strass-nak hívják. Ebből megtudjuk, hogy egyik legnagyobb polgármesterük magyar eredetű volt.

Nem közömbös azt sem tudni, hogy az erdélyi oláh politikusok: Pop Csicsó, Vajda, Maniu (Mann) stb. eloláhosodott magyarok.

Ezeket mind csak érdem támogatására hoztam fel s megszívlelendőnek tartanám egy olyan országos mozgalom megindítását, amely a nem magyar hangzású nevet viselő magyar családok, családi nevük megmagyarosítását tűzné ki célul. A hazai törvényhatóságok pedig ne vennének kötelességükbe olyan egyéneket, akik ezt nem teszik meg.

Nézetem az, hogy a becsületes, jó magyar érzelmi magyar polgároknál nem sok akadály lenne ezen szép terv keresztülvitelének. Aki pedig nem tartja érdemesnek ezt megtenni, az ezrintem kevés kivétellel, igen keveset ér úgy a hazának, mint a községnek, — ezeket ne vegye tagjai közé egy község sem.

(K—y.)

Üzent a Hargita

A Népszövetségi Otthon egyik nagyobb helyiségét zsúfolva töltötték meg az összejött székelyek. Vallás- és társadalmi állás különbsége nélkül, úgy mint otthon Erdélyben, együtt láttuk őket, — még a hadsereg is képviselve volt egyik vitéze által, akiket egy szent érzés, a régi haza, az édes szülőföld iránt érzett, soha el nem lankadó szeretet hozott egybe. Ott láttuk a Debrecenben élő székelyek két nesztorát is: Székely János ny. műszaki főtanácsost, Székely Mózes erdélyi fejedelem egyenes lezármazottját, — valamint Dánér Ábel bátyánkat, ki mint egykori brassói áll. népiskola igazgatója, már évtizedekkel ezelőtt megszervezte az első levéte-csapatot. — Mikor a cenkhegyi ezredéves emlékoszlop leleplezésekor felvonult 500 iparos- és kereskedő ifjakkól alakított levéteivel, akkor még senki se gondolta, hogy ő a lőfőszékely, istenadta ihletével a jövőbe látott. Bár nyolcadik évtized nyomja vállait, de mikor meghallotta leányától, hogy a székelyek sietnek ablaka alatt az összejövételre: új erőt nyert és sietve hagyta el betegágyát, hogy is azon résztvehessen.

Az első felköszöntőt a Csiki Asztaltársaság elnöke: Kóródy István h. pénzügyigazgató mondta el a kormányzó ur öfóméltóságára. Főlemelő szavaiban mindannyiunk közös óhaját nyilvánította akkor, amikor arra kérte az Isten segítségét, hogy amint a nemzeti hadsereg első osztágaival bevonult az ország fővárosába, úgy vezessen minket is mielőbb, a mi jó nagyurunk — az ősi földre.

Majd ismertette Sándor Imréné most megjelent: „A székelyek letelepülése”-ről szóló értekezését, aki a székelyeknek Erdélybe való letelepülését a gyeperendszerrel hozza kapcsolatba. A székelyek, mint a magyar szállásbirtokok előtti gyeptük (határerődítések) ősei a foglalás sorrendjében haladnak előre a Körös-melléki Csiglamezőtől (mely törökül határkerítést jelent) Erdélybe. Már Szent István hódítása idején átlépik a keleti gyeptük vonalát s így helyezkednek el előbb a Szamos völgyében; majd később a Maros és végül — a szászok bevándorlása után — az Olt-vidéki gyeptükbe, melyet II. András királynak 1211-iki adománylevele már emleget. Minden esetben megállapítja, hogy a székelyek ősfoglalók voltak.

Most Dánér bátyánk ismerteti eredeti okmány alapján, amelyet Rugonfalvy Kiss István dr. tudós professzornak adott át, Mátyás király balsikerű ütköztetését a moldvai oláh vajdával. Minthogy ennek hiteles története kevesek által ismeretes, Dánér bátyánk a következőkben ismerteti:

— Mátyás király — a székelyek megkerülésével — a Borgói-szoroson át támadta meg a folyton okvetetlenkedő István oláh vajdát, amely súlyos vereséggel végződött. Menekülése közben az Ojtozi-szoroson át Bereck községbe ért, ahol egy házból kiszűrődő világosság felé közeledett. Belép a házba és éjjeli szállást kér. A gazda, kinek neve Benet vala, szívesen ad szállást, sőt magyaros vendégszeretettel meg is vendégeli. Vascsora közben elbeszéli Mátyás a halulvégződő ütköztetés lefolyását, a melybe az erdélyi vajda gögje kergette bele.

Benet gazda a legnagyobb csodálkozással hallgatta, amiről sem ő, sem az egész székelység semmit se tudott. Majd kinos gyötrő-

dés után, miközben szeméi haragvó villámokat szórtak, — felkiált: — Miért nem szólt felséged a székelyek grófjának!...

Ekkor tudta meg Mátyás király, hogy a székelyeknek külön grófjuk van s csak annak tartoznak engedelmessé. S akkor aratott Mátyás király fényes győzelmet az elbizakodott oláh vajdán, amikor a székelyek segítségét igénybevette.

Minden összejövetelelen filmszerűen peregnék le az események, melyek a való élet egy-egy darabját vetítik elénk a Hargita vidé-

Vizsgakirakatok rendezésével zárul a Kereskedelmi és Iparkamara kirakatrendező tanfolyama

Kilenc hete tart már rendkívüli érdeklődés és teljes mértékben kielégítő eredmény mellett a Kereskedelmi és Iparkamara által rendezett kirakatrendező tanfolyam. A tanfolyam hallgatóinak kb. 85 százaléka rendszeresen végighallgatta a tanfolyam előadásait és legnagyobb részük állandóan együtt dolgozott az előadókkal, aminek hatása kétségtelenül meglátszik a debreceni kirakatokon.

A Kereskedelmi és Iparkamara határozata értelmében azok, akik végighallgatták a tanfolyamot és szorgalmasan résztvettek a munkában, látogatási bizonyítványt fognak kapni. Azonban, hogy a nyilvánosság felé is dokumentáltassék a tanfolyam eredménye, a tanfolyam bezárulása alkalmából a jelentkező hallgatók vizsgakirakatot készítenek, amelyeknek rendezésénél fel fogják használni azokat a tapasztalatokat és ismereteket, amelyeket a tanfolyamon szereztek.

Eddig mintegy 30 hallgató jelentkezett vizsgakirakat készítésére és így

kérül. Hus- és vérből való életképek, melyek igen sokszor véresre tépik a megkínzott szíveket. De hadd csak vérezenek — amint azt egy szellemes felszólaló megállapította — mert csak így érezzük soha el nem lankadó szeretettel, hogy van egy földdarab, melynek meg volt minden kincse s talán a kincseknél is többet érő lakosai szerették, megbecsülték egymást vallás- és társadalmi különbség nélkül és szívük egyetdobbant a mindnyájunk közös anyja: Magyarország — megalkuvást nem ismerő, osztatlan, forró szeretetében.

Mikházi.

kültségeiben is impozáns lesz karácsony hónapjának ez a kereskedelmi attrakciója. A vizsgakirakatokat december 14-ére kell elkészíteni és öttagú bizottság fogja azokat 14-én átnézni. A kirakatokat a bizottság szép, eredetiség, propagandabátás és előadóképesség, valamint a tervbevetett kereskedelmi szándék kivitele szempontjából pontozni fogja és a megfelelő pontszámot elért vizsgakirakatok elnyerik a Kereskedelmi és Iparkamara elismerő oklevelét. A debreceni közönség bizonyára nagy érdeklődéssel fogja szemlélni ezeket a kirakatokat, amelyek az adott lehetőségek határain belül az egyszerű kiraktrendezés példái lesznek.

E héten a tanfolyam előadói: Toroczkaik Oszvald tanár és Békés István még egy-egy előadást tartottak és az ezeket követő kirakatvizsgálóval bezárul a kamarai kirakatrendező tanfolyam, amelynek hasznára a kereskedelmi ismeretek bővülésében és az ízlés fejlődésében még sokáig fogja éreztetni hatását.

Felhívás a gyermekekhez és a szülőkhöz

Gondoljunk a kórházi ágyon fekvő, elhagyott gyermekek karácsonyára. Régi játékokat, képes és meséskönyveket, használt ruhát és cipőket kér a Vörös-Kereszt.

Közeledik a szent karácsony, a szeretet legszebb ünnepe. Gyermekeknek és nagyoknak egyaránt kedves izgalmakat rejt. A kicsinyeknek azért, hogy vajjon mi módon teljesítik titkos vágyaikat, óhajaikat, milyen ajándékokat, játékot hoz számukra a karácsony kedves szokása. A szülőknek kedves ez az ünnep, mert gyönyörűségüket találják abban a végtelen nagy örömben, melyet gyermekeiknek okozhatnak. A karácsonyfa melege körül valóban őszinte, benső boldogság szokott fakadni.

Azt lehet mondani, alig van ház karácsonykor, ahol a szeretet ünnepélyes percei örömkönyveket nem lopnának a szemekbe. Ma már a legtöbb olyan zsidó család is, ahol gyermekek vannak, felállítja a maga karácsonyfáját, melyen az anyai által hozott ajándékok tömege kínálgatja a maga tiszta örömeit.

Mégis vannak házak, ahol a könnyek nem az örömtől, hanem a fájdalomtól ülnék ki a gyermekek és szülők szemébe. Elsősorban a kórházi ágyakon fekvő kicsiny emberbimbókra gondolunk, akikkel nem törődik szerető szülő, hogy vajjon örül-e karácsony estéjén? Nincs, aki játékkal vidítsa fel a fájdalomtól elgyötört kis szívet.

Rajtuk kívül azokra is gondolunk, akik olyan szegények, hogy eszükbe

sem jut a karácsonyi szeretetadó. Nem, ők nem tudnak játékkal adózni a karácsony szent kultuszának, örülnek, ha a kalács helyett kenyert tehetnek a kicsinyek elé. És talán azok is boldogabbak — bár ki ismeri a gyermek lelkét? —, ha jóllakhatnak és megmelegedhetnek a szeretet ünnepén.

Arra kérjük tehát a gyermekeket, szedjék össze megunt játékszerüket, hibás, csonka-bonka babáikat és adják oda azokat az elhagyott és nagyon szegény kis gyermektársaiknak.

A szülőket pedig arra kérjük, indítsák gyermekeik szívét adakozásra, szerezék meg nekik azt a boldogító érzést, melyet az vált ki lelkükből, hogy ők is örömet tudnak már szerezni valakinek, hogy ők is adhatnak abból, amijük van. Engedjék, sőt buzdítsák őket, hogy régi, talán már nem használt játékaikat (különösen képeskönyveket) a szegény kisfiúknak és kislányoknak adják.

Ezenkívül pedig arra kérjük a szülőket, régi, kinőtt, használt gyermekruhákat, cipőket s más hasonló tárgyakat küldjenek el a gyűjtőhelyekre, hogy a szegény gyermekekhez eljuttassák azokat.

Ha tudnák, ha látnák, milyen boldogságot okozott tavaly is a gyermek-klinikán — hol most is több mint száz elhagyott gyermek várja a szent ünne-

pet —, amikor a játékokat közöttük kiosztották! Nem cseréltek volna még a királlyal sem.

Az akciót az idén a Vöröskereszt Egyesület indítja meg és folytatja le. Az egyik malomtulajdonos már is nagyobb mennyiségű lisztet ajánlott fel, melyből a gyermekklinika konyháján süteményeket készítenek karácsonyra a gyermekeknek. Szívesen vesznek cukorkát, vagy bármi egyebet, ami a gyermekeknek örömet okozhat.

Aki megértette a Vöröskereszt Egyesület nemese célját és követi lelke parancsát, küldje el adományait Popovics Gyuláné urasszony címére Magoss György-tér 16. volt Simonyi-ut 10.). Popovicsné urasszony a hét egyházi részéről mint delegátus foglal helyet a Vöröskereszt Egyesület szociális osztályában. A város másik részében pedig dr. Schmidt Félix orvos, a Vöröskereszt Egyesület titkára vállalta az ajándékok egybegyűjtését és rendeltetési helyére juttatását. Dr. Schmidt Félix orvos a Hunyadi ucca 17. szám alatt lakik, készséggel állott rendelkezésre az akciónak és lakására a nap bármely szakában lehet a gyermekek karácsonyára adományokat juttatni.

Amennyiben valaki nagyobb mennyiségű adományt akar küldeni, de elszállításhoz nem tud gondoskodni, jelentse be a Debreczen szerkesztőségében, ahol a Vöröskereszt megbíztolja azonnal intézkedik az elszállításhoz.

Azt hisszük, felesleges a szülőknek ismételtlen figyelmébe ajánlani a nemes akciót. Gondoljon mindenki Jézus szavára:

Aki eggyel jót tesz a kicsinyek közül, velem cselekszi azt.

Közérdekű levelek

A DEBRECENI RÁDIÓSOK PANASZA.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Visszaemlékezve a múltkorában a „Debreczen” napilap hasábjain megjelent — s minden szenedélyes rádió tulajdonos legnagyobb óhaját kifejező azon sorokra, amelyek a rádió vételt annyira zavaró hálózati zörejek megszüntetését célozták. — A többször egymásután megjelent cikkek eredményre is vezettek s a zavaró zörejek meg is szűntek, vagy négy héten keresztül. Azt hiszem, hogy felesleges mondanom azt, milyen nagy örömet szerzett ez az rádiósok körében, akiknek anódpótlójuk van, mert az anódpótló minden legkisebb villamos zörejt átvesz. Ez tudvalevő dolog.

Amde ezen boldog öröm nem tartott sokáig, mert ma már ismét csak az a helyzet, ami volt ezelőtt. Anódpótlós vevő-készülékkel vételt a villamos hálózati zörejektől venni teljes képtelenség. Így például az Árpádtérről és a Csapó uca Árpádtéri része felől nyíló mellék utcákon levő, azaz lakó rádiótulajdonosok, akiknek anódpótlójuk van, abszolúte nem tudják készüléküket üzemben tartani, mert az oly irgalmatlan recsegést és ropogást esnál, hogy a vételből semmit sem lehet érteni.

Ezúton is kérem a mélyen tisztelt szerkesztő urat, szíveskedjék az illetékes fórum figyelmét ezen zavarok kiküszöbölésére ismét felhívni, mert ha már valaki a mai nehéz viszonyok között rádiót vesz s tisztességgel megfizeti a minden hónapban pontosan reá eső 2.40 fillér használati díjat, — akkor legalább az az öröme legyen meg, hogy rendes rádióvételt élvezhessen. Azon reményben, hogy ezen levelem nem lesz pusztába kiáltott szó, s a zavaró zörejek pár napon belül ki lesznek küszöbölve, maradtam

teljes tisztelettel:

Egy rádió előfizető.

Különleges és egyszerű

BUTOROKjótállással részletre leg-
e önyösebben**Faiparnál**Király ucca 4. szám
Ugyeljünk a címre**Venizelosz, a görög köztársaság
elnöke lemondott**

Athén, december 10. A Kamarában Venizelosz bejelentette, hogy a köztársasági elnökségről, egészségi okokból lemondott. A köztársasági elnök

lemondókat Zaimisz a szenátus elnöke végzi. A két Kamara szombaton együttes ülésben választja meg az új elnököt.

A nyiregyházi képviselőtestületi választás

A szavazólapok szabálytalansága miatt a leadott szavazatok kétharmad részét megsemmisítették.

Nyiregyháza, december 10. A képviselőtestületi választáson a választópolgárság részint a városi pártba, részint a független nemzeti pártba és szociáldemokrata blokkba csoportosult. A városi és gazdasági párt azonban koalícióba lépett és így a választáson csak két csoport állott egy-

mással szemben.

A tizenegyezer választó közül leszavazott 4.745. Ebből 3168 szavazatot érvénytelennek nyilvánítottak a szavazólapok szabálytalansága miatt és így csak 1577 szavazat volt érvényes. A választás a nemzeti alapon álló listának hozott győzelmet.

**Benszülöttek tanatikus ember-
áldozatai és vad orgiái
a legsötétebb Afrikában**

Frasak kapitány, aki évtizedek óta járja Afrikának azt a részét, ahova fehér ember még sohase tette a lábát, egyik levelében a következőket írja:

Manapság már Afrika sem az a rejtélyes kontinens többé, mint a mely még alig néhány évtized előtt is volt, de azért a kontinens belsejében még ma is számos hely van, ahová fehér ember még nem tette lábát és ahol még vannak olyan rejtelmek, amelyek felderítésre várnak. Ezek a területek többnyire a belga Kongó és a portugál Angola centrális részeire esnek, de már itt is kezdik építeni a vasutakat és a kíváncsi európaiak egymásután tárják fel a benszülöttek titkait. Csak a jövő fogja eldönteni, vajon az európaiak előrehaladása Afrikában javára válik-e majd a benszülötteknek, — mert annyi bizonyos, hogy ma

a négerek egyáltalán nincsenek elragadtatva a civilizáció áldásaitól, amelyeket a fehér ember, akarva, nem akarva, a benszülöttek nyakába varrt.

Érthető, hogy ilyen körülmények között a benszülöttek féltékenyen vigyáznak titkaikra és nagyon nehéz egyet-mást felderíteni ezekből. Két oka is van ennek. Az első az, hogy a legyőzött népek nem szeretik, ha a győzők nagyon érdeklődnek belső ügyeik iránt, — másodsorban pedig azért tartják titokban szokásaikat, mert ezek nagyon is összeegyeztethetetlenek a civilizációval s így természetesen törvényellenesek is. Különben is nem szabad elfelejtenünk, hogy az afrikai őserdőkben hetekig időzhetünk anélkül, hogy tudnánk, mi történik akár még a legközelebbi faluban is, sőt mi több az európai ember még azt sem tudja, mi történik rejtik el a benszülöttek misztikus szokásaikat a „betolakodotak” elől.

Egyik legszomorúbb és az európai ember szemében kétségkívül legborzalmasabb vallási ceremóniája a benszülötteknek ez:

Ha meghal a törzsfőnök, vagy valamely más előkelőség, egész serleg fiatal asszonyt külön e célra ázott gödörbe állítanak, ahol azután megkövezik őket,

és így természetesen nemcsak, hogy nem megengedett dolog, hanem egyenesen kötelező is az iker elpusztítása.

Érthető, hogy az afrikai törzsek mennyire irtóznak nemcsak az örültektől, hanem még a gyengeelméjűktől is, jóllehet, még a legszörnyűbb betegségben szenvedő emberekkel szemben is türelmesek és elnézőek. Az örülteket és gyengeelméjűket nem tűrik meg maguk között a primitív benszülöttek, kiüldözik falvakból az őserdőkbe,

ahol aztán ezek a szerencsétlen emberek valóságos vadállatok módjára tengetik életüket, de ez rendszerint nem tart sokáig, mert a vadállatok hamarosan végeznek velük.

A benszülöttek halottaikat többnyire távol az emberlakta helvettől temetik el, de van egy néptörzs a belga Kongóban, a bahambák törzse, amely éppen az utak men-

tén helyezi örök nyugalomra halottaikat. A bahambák a sír felé párányi kis házikót építenek, amelyet azután pálmalevelekkel fednek be. Néha a halott földi használati tárgyait is oda teszik a sír mellé, de persze mindazt, aminek csak a legkisebb értéke is lehet, a rokonok vagy a szomszédok megtartják maguknak.

A négerek pogányok és áldozataikat nem azért mutatják, be hogy az istenség áldását nyerjék

el ezzel, hanem azért, hogy kien-geszteljék a rossz szellemeket. — Azért nagyon praktikus és nagyon materialista gondolkozású emberek ezek a négerek, amennyiben az ég világon mindent áldoznak bálványaik előtt, csak olyasmit nem, aminek a legkisebb értéke is van. Törött cserepeket, csirkeotlat, kis fadarabokat, rongyokat áldoznak leginkább primitív oltáraikon, hogy így engeszteljék ki a rossz szellemeket.

**Hadik gróf sürgeti a debreceni
kertészképző iskola megnyitását**

A Dohánytermelési Szaktanács a napokban megtartott második rendes ülésén Hadik János gróf elnöki megnyitójában a dohánytermelés fejlesztésének két irányát jelölte meg: egyrészt mindent el kell követni, hogy a magyar dohánytermelés feleslegét megtehető áron és kellő mennyiségben külföldön értékesíteni lehessen, másrészt pedig a magyar dohánytermelést oly tökéletessé kell tenni, hogy igen jöminőségű és a világpiacra könnyen elhelyezhető dohányaink legyenek.

Örömet fejez ki afelett, hogy a dohánymagnemesítési munkálatok annyira

fejlődtek, hogy a kiválasztott legjobb fajta elemek széleskörű kipróbálása már lehetséges.

Fontosnak tartja azt, hogy a debreceni dohánytermelési kísérleti állomás telepén épített kertészképző iskola működését mielőbb megkezdje. Szükségnek tartja továbbá azt, hogy a földművelésügyi minisztérium az érdemes gazdasági cselédek és munkások részére adott kintutitást, illetve jutalmazást a dohánykertészetre is kiterjessze.

A nagyvonalú elnöki megnyitó után a szaktanács a tárgysorozat megvitatására tért át.

**Abdy Gusztávot 28 hónapra ítélte
a budapesti törvényszék**

Budapest, szeptember 10. A büntető törvényszék Schadl tanácsa kedden folytatta Abday Gusztáv bűnperének fő tárgyalását. Abdayt, mint ismeretes, betöréssel lopás és hamis vád büntetvével vádolta meg a királyi ügyészség, mert ez év március 17-én este — a vád szerint — betört Weigl Géza dr. hírlapíró lakásába, feltörte a szekrényt és onnan különböző értékeket tartalmazó vaskazettát lopott el. A mai tárgyaláson kihallgatták Oláh Károly kereskedelmi iskolai tanuló, Pap József Géza autókereskedő és Kucser Sándorné trafikosnő. A bizonyító eljárás befejezése, Székely Gyula dr. kir. ügyéségi alelnök vádbeszéde következett:

— A hírneves Britannia-pince egyik disztelen tagjával állunk itt szemben, — mondotta, — aki egy békés polgár keservesen szerzett vagyonát akarta orozva eltulajdoni-

tani. A vádlott szigorú megbüntetését kéri.

Ezután a védőbeszéd következett. — Lehet, hogy életemben voltak kilengések, de bűncselekményt soha nem követtem el. Felmentést kérek, — védekezett az utolsó szó jogán Abday Gusztáv.

Ezután egy órahosszat tanácskozott a bíróság. Háromnegyed 1 órakor hirdette ki az ítéletet Schadl elnök.

A bíróság ítéletében bűnösnek mondotta ki Abday Gusztávot, betöréssel lopásban, mint ismeretlen tettes tettestársát, továbbá bűnösnek mondotta ki hamis vád büntetésében azért, mert a rendőrségen egy Bors Adám nevű ismerősét nevezte meg, mint a betörés elkövetőjét és ezért a törvényszék összbüntetésül két évi és négy hónapi fogságra ítélte el.

PESTSZENTLŐRINCEN EGY ÜRES
TELKEN SZÁL: LE EGY UTAS-
SZÁLLÍTÓ REPÜLŐGÉP.

Kedden délután fél öt órakor Pest-szentlőrincen a Tinódy ucca 35. számú üres telken a Magyar Légiforgalmi it. egyik utasszállító repülőgépe leszállt. A gép Bécsből jött, jelzése H. M. F. K. B. tiszemélyes Fokker gyártmányú gép. A nagy ködben eltévedt és ezért volt kénytelen leszállani. A leszállás alkalmával sérülés nem történt.

GOMBOSTÜVEL ÖSSZESZURKÁLTA
UJJA HEGYÉT, HOGY NE TUD-
JANAK UJJLENYOMATOT VENNI
RÓLJA.

Hódmezővásárhelyről jelentik: A dektívek néhány nappal ezelőtt előállítottak egy férfit, aki Jónás Jánosnak mondotta magát és azt állította, hogy munkakereső uton van. Másnap, amikor ujjlenyomatot akartak róla venni, kitűnt, hogy egy gombostűvel összeszurkálta ujjja hegyeit. A felvételeket megvizsgálás céljából felküldték Budapestre és ezen az alapon megállapították, hogy a gyanús ember Lakatos András 38 éves mindszenti lakos, akit országosan közzénevezett szélhámosság miatt. Eddig tízszer volt büntetve csalás, lopás és zsarolás miatt.

Nagy karácsonyi árleszállítás
Schimmerné női kalap
üzletében
6 P-től már nagyon szép bársony és filc kalapot lehet vásárolni. — Piac u. 2. Nagytemplommal szemben

Karácsonyi

és újvívi aiándékul, jó órát és szép ékszer-
vegyen, mert ez a legcélszerűbb ajándék.

Kurián Gyula

órás m. és ékszerésznél olesón és jól vásárolhat. Ferenc József-ut 42.
Óra- és ékszer javítások a legjobbban, olesón s jótállással készülnek.

Mindenféle bel- és külföldi

szén, koks, to'ásbrükket,
tüzifa és Berentei szén.

Retorta bükkfaszén, kicsinyben és nagy-
ban, házhoz szállítva is.

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós

Debrecen legregibb cérujénél a leg-
olcsóbb napiáron beszerezhető.
Czappó-utca 28. Tel: fon 4 49.

Felhívás a magánalkalmazottakhoz

A debreceni Magánalkalmazottak tábora, teljes erővel megy a december 15-iki MABI közgyűlés választásába.

Parttársaink! Kartársak! Magyar Testvéreink!

A Magánalkalmazottak Biztosító Intézete önkormányzati szervének választása előtt állunk.

Magyar Testvéreink! A Magánalkalmazottak dolgozó ezreinek kevesebben megkeresett filléreiből, sok milliók folynak egybe, a Magánalkalmazottak Intézete pénztárába. A mi intézményünk ez, amely hívatra van rajtunk segíteni. Ennek erejéhez folyamodunk, betegség, baleset, öregség és rokkantság esetén. Nemcsak magunk függünk, hanem a mi családunk is.

Nem engedhetjük, hogy ez az intézmény másé legyen, mint a Magánalkalmazottaké! Semmi idegen céllal nem szolgálhat, csak egyedül a mi céljainkat. Nem lehet semmiféle titkos szervezetnek és pártnak erőforrása és hatalmi eszköze!

Nem lehet semmiféle szakszervezetnek menedékhelye! Sógorok, — kómák, pajtások otthona, mint a múltban volt! Nem lehet semmiféle forradalmi tervezetek és felforgató spekulációknak melegágya!

A Magánalkalmazottak Biztosító Intézete minden fillére, minden alkalmazottja, úgy a tisztviselők és orvosok, csak egy célt szolgálhatnak:

A biztosított fagnak és családjának gyógyítását, ellátását, baleseti kártalanítását, öregségi, rokkantsági ellátását. Üdülő-telepek és szanatóriumuk építését.

Szegény Magyarország súlyos áldozatokat hoz a szociális biztosítás érdekében. Mert higgyék el kedves kartársak, Magyar Testvéreink, hogy a földünk nyugat felé eső államokban, a gazdaságukhoz és nagyságukhoz képest, a magánalkalmazottak biztosítási ügye nincs haladottabb állapotban, mint a miénk. Az erre vonatkozó törvényeink már a múltakban is mintául szolgáltak a külföldi államoknak. Sajnos a törvényre felépített intézmény nem volt mindenben megfelelő és kifogástalan.

Az irány jó volt. Az alkotott törvény is megfelelt, az akkori igényeknek. De azok, akik mint munkaadók, avagy munkavállalók, hónapról-hónapra igen súlyos áldozatokat hozták, hogy az alkalmazott betegség és baleset okozta nyomorúságában segítséget kapjon. Elkövették önmagukkal és az intézménnyel szemben azt az óriási hibát, hogy az önkormányzati választásokkal egyáltalában nem törődtek és így a törvényen alapuló intézmények vezetése azok kezébe került, akik a munkaadók és alkalmazottak pénzén fizetve, kényelmes jólétben, nagy anyagi eszközök és hatalom birtokában, a munkásság forradalmosítását, az ország bolsevizálását készítették elő. Mert köztudomású dolog az, hogy a volt Munkásbiztosító Pénztárból éltek a Kun Béláké, Bokányi Dezsőé, a Garbaiak és a későbbi bolsevista vezérkar.

Ahelyett, hogy a befolyt milliókat jóléti intézményekre fordították volna, frontot építettek maguknak azok ellen, akik érdekeiket rájuk bízták. És örökös deficittel dolgoztak. Miért nem dolgozott deficittel a volt Ferenc József kórház (a mai Magánalkalmazottak Biztosító Intézete) és a debreceni Kereskedelmi Betegsegélyező Pénztár? Mert itt a múltban nem tudták a fejüket felütni a bolsevismus apostolai.

Ezért vált szükségessé új törvényekkel szabályozni, s így született meg a Társadalom Biztosító. Sajnos azonban a mai kívánalmaknak nem felel meg, mert igen szűk keretek között mozoghatunk. A mi feladatunk lesz ezeket

a szűkre szabott kereteket tágítani, megnagyobbítani, hogy könnyebben mozoghassunk benne.

Az 1927. évi XXI. és az 1928. évi XL. törvények azok a törvények, melyek hivatva volnának az ipari munkásság és a magánalkalmazottak szociális biztosítását a maga egészében megoldani, de ezek a törvények még bővítésre szorulnak. Ennek a közgyűlési szervnek lesz a feladata a hiányokat pótolni.

Most, amikor a Magánalkalmazottak Biztosító Intézete vissza kapta az önkormányzatát, s készül a választásra, a hazafias kartársaknak tisztában kell lenni azzal, hogy mit jelent az, hogy oly egyének foglalják el, — kik a régi nemzeti ösztönök irányításával kezelnek az intézményt.

Nem engedhetjük, tehát, hogy mások, mint a Nemzeti Blokk jelöltjei kerüljenek be a MABI közgyűlési tagjaiként.

A Nemzeti Blokk az összes érdekelt társadalmi szervezetek vezetőségével folytatott tanácskozások alapján, úgy állította össze a közgyűlési jelöltek listáját, hogy abban a magánalkalmazottak minden rétege igazságos arányban, megfelelő képviselőkhöz jusson. Ennek következtében mindazok, akik szívükön viselik saját intézményük jövőjét, a biztosítás fejlődését csakis a Nemzeti Blokkra adhatják szavazatukat.

A Nemzeti Blokk listája a sorsolásnál az 1-es számot kapta, s így minden választójogosultnak az 1-es számmal jelölt lista kockájába kell, hogy a kereszket tegye.

A „Debreczen“ a múlt héti számában közölte a vidéki jelöltek névsorát. Ebből is látható, hogy a Nemzeti Blokk jelöltjei egytől-egyig régi harcosok.

Ez a lista azok nevével foglalja magában, akik osztozkodnak sorsunkban. Jól megválogatott osztálytársak, akik eddig is bizonyosságát szolgáltatták annak, hogy érdekeinkkel önzetlenül és komolyan törődnek, akik kívánságainknak, panaszainknak őszintén fognak hangot adni az intézet közgyűlésén, akiket nem fog vezetni sem párt, sem személyi érdek, hanem egyedül mindnyájunk egészségügyi és szociális helyzetének javítása.

A magyar dolgozó társadalom minden öntudatos tagja meg kell, hogy jelenjen a szavazási helyiségekben. A szavazatszedő helyiségek a következő helyeken lesznek felállítva: a Debreceni Kereskedelmi Betegsegélyező Pénztár tagjai a Kereskedő-Társulat helyiségében, a kerületi pénztár tisztviselő és magánalkalmazottak tagjai a Társadalombiztosító Petőfi-téri helyiségében fogják szavazatukat az 1. számú listára leadni, hogy az intézmények közgyűlési szervét megválassza.

Ne maradjon el senki, mindenkinek le kell szavaznia. Mindenki bünt követ el, ha választási jogával nem él. Menjen el szavazni december 15-én és adja le szavazatát az 1. számú listára.

Ha nem élünk jogainkkal, megérdemljük, hogy elvegyék tőlünk. Ha szavazatunkkal nem segítjük be a Magánalkalmazottak Biztosító Intézet közgyűlésébe, igazgatóságába a magunk embereit, rólunk fognak nélkülünk, esetleg ellenünk határozni.

Tartsuk lelkiismeretbeli kötelességünknek, hogy az 1-es számú listát segítségül diadalra, mert ezzel visszaszerezhetjük mindazt, amit elvesztettünk.

Kartársi üdvözléssel
a debreceni Magánalkalmazottak
Nemzeti Blokkja.

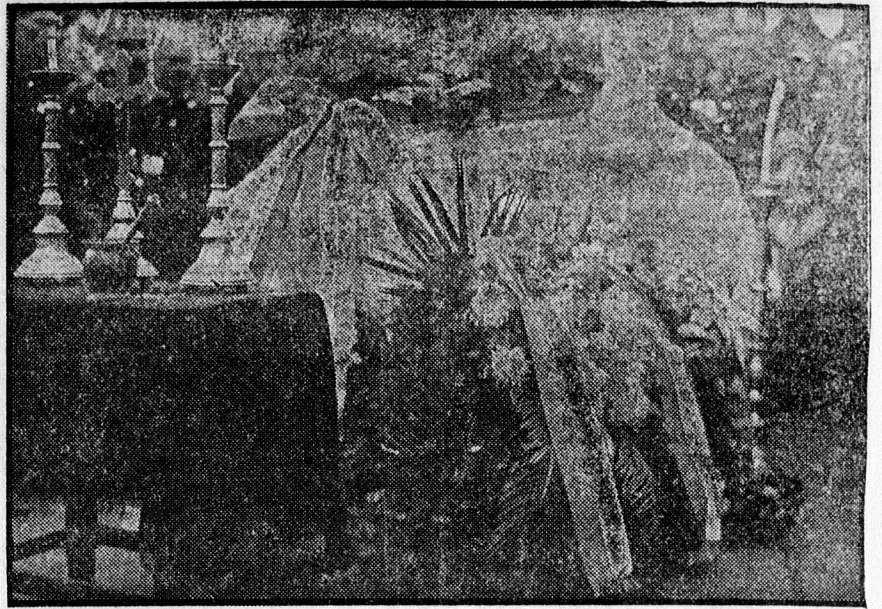
Eltemették a szerencsétlenül járt rendőrt

Megemlékezett a „Debreczen“ arról a megdöbbentő balesetről, amelynek az áldozata Szramek István rendőr volt, aki szombat délelőtt a Frommer pisztolyának a tisztogatása közben véletlenül szívenlőtte magát.

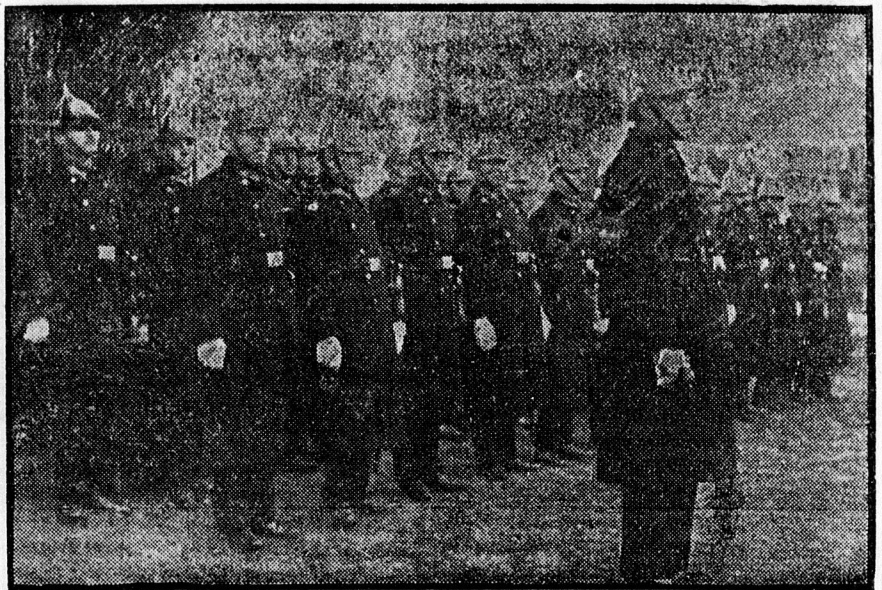
Szramek István holttestét kedden délután temették el a róm. kath. temetőben nagy rendőri pompával. A temetésen megjelent a debreceni rendőrkapitányság és a kerület tisztikara ugyyszólván

teljes számban Lám Dezső főkapitányhelyettes, Sági Lajos főtanácsos, Isaák László ker. őrszemélyzeti főfelügyelő, vitéz Boskó Mihály főfelügyelő vezetésével. Kivonult azonkívül egy rendőrszakszaksz, valamint az összes szolgálatmentes rendőrök teljes számban.

Könyvekig megható gyászszertartás után örök pihenőre helyezték a szerencsétlenül járt Szramek István holttestét.

Szramek Istvánt a szerencsétlenül járt rendőrt tegnap temették el. — Ravatala a r. kath. temetőben.

A disz-szakasz a temetésen.

Könyv

A régi Debrecen vallásos buzgósa és áldozatkészsége.

Irta: dr. Zoltai Lajos.

Dr. Zoltai Lajos, aki a debreceni multnak lelkes, őszinte művelője és kutatója, aki az elmúlt esztendőben egy egész előadás sorozaton ismertette ennek a városnak áldozatos multját, most ezt az előadás sorozatát a Debreceni Képes Kalendáriumban és külön lenyomatban is megjelentette, ami bizonyára nagy érdeklődést vált ki a közönség körében. Ez az értékes munka, mely komoly, nagy felkészültségű alaposával egyike a tudós igazgató legértékesebb tanulmányának, most külön lenyomat alakjában is megjelent.

Ebben a néhány oldalas tanulmányban elvonult a mult Debrecenre az olvasó előtt, minden szerepet játszó személyével, minden nagyobb egyéniségével és a feltámasz-

tott mult beszél a régi idők áldozatos embereiről, akik az élet jólétben nem feledkeztek meg a szegényekről, az elesettekről, nyomorgókról és a vallás szent rendelése szerint és a szív parancsa folytán a jó cselekedetek kereszttel mutatták meg krisztusi lelkületüket és keresztényi voltukat.

Zoltai Lajos ezzel a munkájával is, mint minden értékes dolgozóval, hézagpótló, nagybecsű értéket képviselő adatseregrel lepte meg a multtal komolyan foglalkozó és lelkesen kutató tudományt. Ennek a munkának nem az anyagi súlya nagy, de a fajsúlya. Mig más köteteket írna ennyi adathalmazból, addig Zoltai Lajos a lesűrített adatok biztos kézzel való összeválogatásával adja vissza a társadalom kezébe hosszú és lelkiismeretes munkájának gyümölcsét.

A debreceni Képes Kalendárium sok értékes írása közt egyik legbecselesebb és legtöbb érdeklődésre számot tartó írás éppen ez a néhány oldal felülről tanulmány.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR:

Szerda: **Bőregér**. C bérlet.
December 12. csütörtök délután, zónaelőadás: **Drótostót**. Kezdeté 3 óraker.
Csütörtök: **Bőregér**. D bérlet.
December 13. péntek: **Tizennyolc évesek**. Bemutató előadás. Szigoruan csak felnőtteknek! Kezdeté 9 óraker.
December 14. szombat: **Tizennyolc évesek**. Szigoruan csak felnőtteknek. Kezdeté 9 óraker.
December 15. vasárnap délután: **Vasgyáros**. Mérsékelt helyárak. — Kezdeté fél 4 óraker.
December 15. vasárnap este: **Tizennyolc évesek**. Szigoruan csak felnőtteknek. Kezdeté 9 óraker.

**TIMAR ILA
VENDEGSZEREPLÉSE
A CSOKONAI SZÍNHÁZBAN.**

Második este: Dolly.

Timár Ila sorozatos vendégszereplését sorozatos ünneplések kísérik a Csokonai színházban. Az „Eltörött a hegedűm...” után kedden este a „Dolly” című operettben lépett fel a kitűnő primadonna, aki ezuttal is őszinte, lelkes ünneplésben részesült. A Dolly címszerepe egyébként is jobban illik az ő kedves, közvetlen egyéniségéhez s emellett Hirsch Hugó jól hangszerezett muzsikája klasszissal jobb Zerkovitznál. Igaz ugyan, hogy ez még nem sokat jelent s bizony a Dolly is a súlytalan operettek közé tartozik. Humora, ha néha surolja is az izlés határát, nem tulságosan erőltetett és van néhány szép énekszám, amely a Timár Ila gyönyörű hangján ismét nagy tetszést aratott.
Timár Ila kedden este újból rendkívül bájos jelenség volt. Játéka csupa finomság, kedves derű és megejtő közvetlenség. Csaknem minden jelenetét nyíltszíni táppal jutalmazta a közönség, amely talán régen látta ilyen kedvesnek és ilyen minden vonatkozásban ambiciózus művésznőnek. Kitűnően táncolt, tökéletesen játszott, páratlan szopránya pedig ugye esengett, mint az ezüstesengő s valósággal megbűvölve hallgatóit. Hangja hol bársonyosan lágy, hol kedvesen enyelgő, — hogy azután a szív legbelsőbb érzéseit is hiánytalanul kifejezésre juttassa.

A közönség kedd este is vastanssal jutalmazta kedvencét.

A darab többi szereplője — hihetőleg a kevés próba miatt — nem végzett tökéletes munkát. Az előadás vonatott volt, az előadás tempója egyenlőtlen.

A szereplők közül Szücs László aratott nagy sikert szép hangjával s elegáns játékaival, amelyből azonban a modorosság sem hiányzott. — Misogáné Barna Anci nagyon csinos; kedvvel és ügyesen játszik, de a hangja gyöngye. Misoga László komikus figurája a tulzások ellenére is igen sikerült alakítás volt, a hangja azonban neki sem elég erős. Sugár Mihály ötletesen megformált Tóbiása sok derűt keltett. Takács Oszkár jól megfelelt a rábizott feladatnak. Fáskerthy Mária disztíngvált eszközökkel alakította az elvált feleséget. Virágháthy Lajostól több gondosságot várunk. Lehetetlenül kopott parókáját kicserélhette volna. — A női kar és Szathmáry Endre hozzáértő vezetése mellett a zenekar elismerésre méltó munkát produkált. (b. p.)

**FEDÁK SARI
UJRA VENDEGSZEREPEL
DEBRECENBEN.**

A mult hét végén két estén át zsúfolt házak mellett, nagy sikerrel vendégszerepelt Fedák Sári, a „Szökik az asszony!”-ban. Fedák már akkor ígéretet tett, hogy rövidesen újra lejön Debrecenbe s magát már is úgy tekintí, mint a debreceni Csokonai színház állandó vendégszereplője. Fedák Sári be is váltja ígéretét és december 20-án újra lejön Debrecenbe és ugyancsak a Szökik az asszony!-ban lép fel.

**Pár sor irás
Halassyné emlékére**

Irta: ifj. Széll István.

Alkonyati esendben emberek sem járnak,
Levelei hullnak zörgő akácfaéknak.
Egy sírhalom mellett elmerengve állok,
Szememben könnyecseppel nézem a virágot.
Szerető lelkemet valami átfonja,
Csodás az az érzés, lágyan, sugva mondja:
Ilyen ez az élet, tanulj ember mástól,
E sírban is kidőlt egy fa mandulástól...
Meggíphet már egy szív, a nemes, a jószág,
Kedves, jó művésznőnk, Te a mienk voltál...
És míg szívünk dobban, emléked fennmarad,
Azt nem takarja el a hideg rög, a hant,
Odahívott sorsod, hol nincs agrodalom,
Almodj nagyon szépet, édes Nagyszasszonyom.

Színház' iroda hírei:

**KETTŐS VENDEGJÁTEK
A DENEVÉR MAI ÉS HOLNAPI
REPRIZÉN.**

Kovács Ilonka s Timár Ila együttes fellépése ma és holnap a Csokonai színházban.

Mint köztudomásu, az eredetileg hétfőre hirdetett „Bőregér” című Strauss operettben kellett volna Timár Ila vendégjátékát megkezdeni. Erkel Gaby közbejött betegsége folytán a Strauss operett előadása mára maradt, abban a reményben, hogy Erkel Gaby ma már felléphet. A művésznő betegsége makacsabbnak bizonyult és így az igazgatóság, hogy közönségét ismételt műsorváltástól megkímélje, Rozalinda szerepére sürgönyileg hívta meg Kovács Ilonkát, a budapesti Városi Színház kiváló koloratur énekesnőjét, ki meg is érkezett már és a mai és holnapi Bőregér előadásán Rozalinda szerepét fogja énekelni. A kiváló és szép hangú művésznő Saljapinnak, a világhírű, nagy orosz énekesnek legutóbbi budapesti vendégjátéka alkalmával is partnere volt és a nagy orosz mű-

vész mellett is hatalmas sikert aratott kulturált, gyönyörű hangjával, kiváló játékaival és illuziót keltő, szép megjelenésével. Adól parádés szerepében Timár Ila, a debreceniek dédelgetett primadonnája egyik legjobb szerepében lép fel, míg partnere Erkel Eisenstein szerepében a szép hangú Szücs László lesz, aki ugyan csak Kovács Ilonkával a budapesti Városi Színházban tizenkétszer játszott a Strauss operett tenor szerepét. Orlovsky herceg Ferenczy Marica művészetére van bízva, míg Falke jegyző, Frosch börtönőr parádés szerepei Sugár Gyula, illetve Szigethy Bandi személyében találunk művészi alakításokra. A cseh polkát Barna Anci s Misoga László táncolják. — A kettős vendégjáték folytán érdekességben hatalmasan megnövekedett Denevér előadást Remete Géza rendezí és Szathmáry Endre vezényli. A szerdai előadás C, a csütörtöki előadás D bérletben lesz megtartva.

Drótostót

című Lehár operett ma, szerdán délután 3 óraker és csütörtökön délután ifjusági, illetve zónaelőadásban kerül színre, rendkívül mérsékelt helyárakkal. A mai és holnapi Drótostót előadásokra olcsó helyárakon egész nap válthatók jegyek a színházi pénztárnál.

Pénteken mutatja be a színház Lakatos László rendkívül érdekes, ujszerű, 3 felvonásos vígjátékát, a budapesti Belvárosi Színházban nagy sikerrel színre került.

Tizennyolc évesek

című művét. A színház igazgatósága tisztelettel kéri fel a szülőket, hogy serdülő gyermekeiket a Tizennyolc évesek előadásaira ne hozzák magukkal. A Tizennyolc évesek péntek, szombat és vasárnapi előadásai szigoruan csak felnőttek által tekintethők meg és kivételesen 9 óraker kezdődnek.

Vasárnap délután fél 4 órai kezdettel e szezonban először kerül színre Ohnet világhírű színműve, a

Vasgyáros

A főbb szerepeket Tuboly Lujza, Halassy Mariska, Fábán János, Bálint György, Vajai Magda, Thuróczy Gyula, Ditrói Ica, Sulyok Mária és László Gyula játsszák. Mérsékelt helyárak.

x Városunk leghíresebb ruhafestője és vegytisztítója, Biró, Bikaudvar (aranyéremekkel kitüntetve).

MOZGÓSZÍNHÁZAK JELENTÉSE:

METEORBAN szerdán: Két sláger egyszerre! Csak felnőtteknek! **Csókbarlang**. (A tettesnek nyoma veszett.) Büntügyi regény, 8 felvonásban. Gritta Ley és Kurt Gerronnal és a Földi paradicsom. Vigjáték 7 felvonásban. Reinhold-Schünzel és Szőke Szakállal. Előadások: 6 és 8 óraker.

URÁNIA
TELEFON: 12-51

1. Magyar, Ufa és Fox hirodó.
 2. Uránia hirodó.
 3. Nyári erdő. Kulturfilm.
 4. Négy ördög. A Fox világfilmje. 14 felvonásban.
- Főszereplők: Janet Gaynor, Charles Morton, Farrel Macdonald.
Előadások kezdete: fél 5, fél 7, fél 9 óraker. — Pénztárnnyítás délelőtt 11 óraker; délután fél 4-ker.

Mozgósínházak műsorai.

Apolló:

Szerda, csütörtök. Nov. 11 és 12. Két attrakció! Egy előadásban!
A MÁSODIK ASSZONY.
(Apa és fia.)
Társadalmi dráma, 7 felvonásban.
Főszereplők:
Jack Holt és Dorothy Revier.
Megelőzi:
A SZIVEK GENERALISA.
Szerelmi történet, 8 felvonásban.
Főszereplők:
Nelson Keys és Miriam Seegar.
Vígszínnyáz:
Szerdától vasárnapig.
December 11-től 15-ig.
Világfilm!
Tolsztoj Leó világhírű drámája és W. Pudowkin, a kiváló orosz film-színész Fedja szerepének alakításával:
AZ ELŐ HOLTTTEST.
Orosz társadalmi dráma, 9 felv.
Főszereplők:
Maria Jacobini és Gustav Diessl.
A filmhez eredeti orosz ének- és tánckíséretet: tíz tagu kozák kórus, Nikolaj Wszevodoloff, volt orosz tábornok dirigálja.
Előadások kezdete: hétköznap 6 és 8 óraker. Jegyélvétel d. e. 11-től fél 1-ig.
Péntektől, Apollóban: Asszony síkoly. (Nőrablók karmaiban.) Wladimir Gaiderow, Claire Rommer és Dolly Davis. Megelőzi: Rejtélyes láda. Georg Durvea és Virginia Bradforddal.

Kitűnő zamatu
Bor 5 liter **64** vételmél
Vámospécsi finom vegyes 76 fill.
Dénensél, Cegléd ucca 22. sz.

Szebb és o'csóbb, mint a csempe

„Gromo“
zománcozott falvédőlemez
fürdőszoba és konyhafalak burkolására minden színben izléses szegélyekkel.
Kapható:

Fülöp Miklós
bádogos és vízvezeték szerelő mesternél
DEBRECEN, CSAPO-U. 3.
Telefon 9 17.

**Nagy Karácsonyi vásár
üveg, porcellán, diszmű
és csillár áruban!**

A NAP HIREI

Wolff Károly a Keresztény Liga debreceni közgyűlésén

A Keresztény Nemzeti Liga vasárnap tartja évi rendes közgyűlését, amelyen megjelenik a Liga országos elnöke, Wolff Károly is. A közgyűlés programját most készíti elő a Liga debreceni osztálya.

A közgyűlés után az Angol Királynőben díszbéd lesz.

Dr. Bozóky Ferenc és Milleker Rezső dr. egyetemi professzorok előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon, a Kollégium dísztermében. Folyó hó 11-én, szerdán délután öt órakor dr. Bozóky Ferenc egyetemi professzor, egyetemi jogkari dékán tartja meg „A trianoni Magyarország népessége és közgazdasága” című 3 órás előadásorozatának első óráját. A második óra esütörtökön, folyó hó 12-én lesz, a harmadik befejező óra pedig szombaton, folyó hó 14-én. — Folyó hó 11-én, szerdán délután hat órakor dr. Milleker Rezső, egyetemi professzor, a Földrajzi Intézet igazgatója tartja meg: „A túlnépesedés” c. kétórás előadásorozatának első óráját, rajzok bemutatásával. A második befejező óra pedig 12-én, esütörtökön délután lesz. — A beléptidij 30 fillér, egyetemi hallgatóknak és tanulóknak 15 fillér. Jegyek elővételben Springernél. (Piac ucca, fősopla mellett) és az előadás előtt a kollégiumi díszterem előszobájában kaphatók. A díszterem főbejárata a tanfolyami előadások alatt zárva van.

Fényes esküvő. Tegnap tartotta esküvőjét a Szent Anna uccai templomban bösei Buday René magyar királyi honvéd főhadnagy, Majoros Erzsékvével. Az esketési szertartást Mellau Márton pápai kamarás, igazgató végezte, aki szép, igen magasszónyalású beszédet intézett az ifjú párhoz. Az esküvői lakoma délelőtt az Angol Királynő fehér-teremben volt.

Jámbor Ferenc emlékére ünnepélyt rendez a Kántus, folyó hó 15. napján. A Kántus egykori jöllevőinek sorában az első között foglal helyett boldog emlékeztető Jámbor Ferenc. A kegyes alapító emlékének, folyó hó 15-én, a Kollégium dísztermében, délután öt órakor tartandó ünnepélyvel akarja előadni a Kántus. Az ünnepély műsora a következő: 1. Gyászének: Megnyílik egykor... Éneklé a Kántus 2. Megnyitó beszédet mond: Szentpéteri Kun Béla dr., a Kántus felügyelő tanára. — 3. Jutalmazottak megnevezése. — 4. Melz Albert: Ballada. Éneklé a Kántus. — 5. Kozma Andor: A fátyos álma c. költeményt szavalja: Ladányi Imre IV. é. th. — 6. Hatvágás verbunkos: Játsza a ref. főgimnázium zenekara. — 7. Előadást tart: Soós Béla ref. főgimn. t. 8. a) Lagerantz W.: A zene. b) Linblad: Gőzhajón: svéd dalok. Éneklé a Kántus. — 9. Vigaszalat: Kállay Imre I. é. th-tól. — 10. Mácsai S.: Petőfi dalok. Éneklé a Kántus. — 11. Magyar nótákat játszik a Kántus zenekara. — 12. Zoltai M.: Emelem poharam. (Bordal). Éneklé a Kántus. Beléptidij nincs. Műsormegváltás kötelező. Műsor ára ötven fillér.

x Ügyvéd urak figyelme! A Minerva-féle ügyvédi előjegyzési nap társak 1930. évre megjelentek, széles és hosszú alakban. Telefon rendelésre házhoz küldöm. Antalfy József könyvkereskedése, Szent Anna és Varga ucca sarok. Telefon: 612. sz.

Elítelt a debreceni törvényszék egy török péket, aki azt hitte, hogy itt is lehet háremet tartani

Kettős házassággal vádolva került tegnap a debreceni törvényszéknek dr. Serly Jenő táblabíró elnöke alatt működő tanácsa elé Mikulics Antal debreceni pékemester. A különös ügy részletei a következők:

Mikulics Antal török pék 1904-ben telepedett le Debrecenben. Öt évvel később visszament hazájába, Macedóniába, ahol megházasodott. A mézeshetek után azonban ott hagyta ifjú feleségét és visszajött Debrecenbe, ahol folytatta mesterségét.

A macedóniai szép napok csak hamar feledésbe mentek és a pék egy csinos debreceni leánynak: Katona Máriának kezdte csapni a

szelet. Az udvarlásból, a szerelemből házasság lett és a szegény menyecske csak egy év múltán tudta meg, hogy ő urának a második felesége. Miután nálunk ezideig még nem engedik meg a törvények a hárem tartását, megindult ellene az eljárás kettős házasság miatt.

A tegnapi törvényszéki főtárgyaláson Mikulics Antal megpróbálta eltagadni az első számú feleséget, azonban a Macedóniából időközben beszerzett iratok bizonyították, hogy odahaza tényleg létezik egy feleség. A törvényszék ez alapon a vádlott bűnösségét megállapította és egy hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Kikapták a kezéből a lóvásárlásra szánt pénzt és a támadó elünt

Az „Itt a piros, hol a piros” játéka vége. — Különös rablótámadás.

Különös módon rabolták ki tegnap délelőtt a Baromvásártér egyik koresmájában Szabó János geszterédi földművest. Szabó János lovat vásárolni jött be a debreceni lóvásárlásba és a lóra szánt pénzt, 79 pengőt a nyakába akasztott zacsókba helyezte el, nehogy a zsebtolvajok meglophassák.

Amikor a Baromvásártérre ért, nagyon fájt a foga, mire betért az egyik koresmába és rendelt egy féldeci rumot a fogfájás ellen. — Busan ült az egyik asztal mellett és fájós fogán tartogatta a rumot, amikor a mellette lévő asztalhoz letelepedett két ember, akik elővettek három kerek pléhlemezt és elkezdtek játszani az ismert „itt a piros, hol a piros” hazardjátékokat. Úgyesen rakosgattak a pléhlemezeket és Szabó János elnézte a játékot, de nem vett részt benne. Lassan felcélhódott és fizetni

akart. Előhuzta az inge alól a pénzes zacsokot és a tenyerébe üritette ki a pénzt. Amíg a rum árát számolgatta, az egyik játékos ember odaugrott és kikapta a kezéből a benne lévő 79 pengőt és azonnal a koresma hátsó kijáratán a konyha felé elrohant.

Szabó János kétségbeesve rohant a pénze után, de amikor az udvarra ért, elébe állt egy asszony és megkérdezte, hogy hová rohan? Szabó János kétségbeesve mondta, hogy egy ember kikapta a kezéből a pénzt és az után szalad. Soha se féljen, mondta neki az asszony, vissza jön az az ember, aki a pénzt kikapta a kezéből, de az nem jött vissza. Busan ment fel a rendőrségre, ahol jelentést tett a támadója ellen. A rendőrség megindította a nyomozást a támadó után.

— Öt év múlva visszanyerte látását egy szolnoki rendőr. Szolnokról jelentik: Csodaszámra megy Czerbusz János államrendőr esete. Czerbusz öt évvel ezelőtt, 1924-ben a pályaudvaron teljesített szolgálatot, amikor egy mozdonyból kipattanó szikra mindkét szemére megvakította. Hónapokig állott orvosi kezelés alatt, előkelő professzorok próbáltak segíteni rajta: de minden hiába volt. — A rendőrt nyugdíjazták. Nem bírt soha otthon maradni, állandóan az uccákat rőtta, vezetőjével. Néhány nappal ezelőtt szürkeséget kezdett látni a vak rendőr, lassan a kontúrokat is észrevette, s tegnap már ismerőseit is felfedezte és mára pedig már teljesen ki

tisztult a szeme, megfejthetetlen probléma elé állítva orvosait. A boldog ember néhány napig élvezte az életet, azután újra szolgálatára jelentkezik.

— Érettségi és magánvizsgálatok az áll. reáliskolában. A debreceni m. kir. állami Fazekas Mihály reáliskolában a magánvizsgálatok írásbeli részét, december hó 12, 13. napjain folytatják le, a szóbeli vizsgálat pedig 14-én lesz. Ugyanezen a napokon bonyolítják le a különbözőzeti és javító vizsgálatokat. Az érettségi vizsgálatok írásbeli része december hó 16, 17, 18. napjain lesznek, a szóbeli vizsgálatot 19-én tartják meg.

Bányász István debreceni képiállítás

Különös, hogy Bányász István, akit debreceni születésű és akit Debrecenben annyian szeretnek, már mindenütt szórt el egy keveset abból a kivételes tehetségből, amellyel a sors megajándékozta, csak éppen szülővárosában, Debrecenben nem.

Tanárai már az akadémián felismerték benne az elhivatottat és nagy jóvót jósltak neki. A képzőművészeti akadémiát jelesen végezve, már növendék korában is több pályadíjat nyert képeivel.

Aztán jött a háború. A fiatal festő a harctérre került, de munkakedvét nem törhette meg semmi. Még sokan emlékeznek Debrecenben arra a vidám honvédhadnagyra, aki dagadó jókedvvel tért vissza a vérontó csatákból is, aki a legádázabb időkben sem vesztette el a hitét jóban, szépen, amiért élni érdemes és lelketadó frissességgel bontotta ki barátai előtt a béke színes terveit.

Bányász Pista a festőművész, a honvédtiszt, egy a fronton, mint idehaza szépen látó bohém maradt.

A háború és az utána következő lelkeket felforgató fergeg azonban őt is kimozdították rendes kerékvágásából. Bányász István, a festő új viszonyok között új utakon kergette álmaikat és a festőművész színész lett. Egy szerencsés feltűnt Erdélyben a magyar színházaknál mint egyik legnépszerűbb magyar színész, dörgött a taps, hullott a pénz és a rivaldafényben ünneplő művész otthon a lakásán meg-megújuló erővel, törhetetlen akarással dolgozott — a festővászon mellett. Kettős életet élt. Nappal piktor volt, aki komoly hitvallással dolgozott, szépen látó szemével és szívével alkotott, este pedig mosolyra torzult a szája és a villanyfényben hirdette a magyar szót, a magyar kultúrát.

Beteg lett. Ott kellett hagynia a színpadot és most már teljesen a festészetnek szentelte magát. Azelőtt a ragyogó, színes színpad, az emberábrázolás, a zene, tánc és kedvesinálás magához mágneselte. Ott is alkotni akart, rendezni, színeket összeállítani, formákat formálni, alakokat kihozni. Diszleteket tervezett, világitási hatásokat öntött rájuk és megfűrésztötte őket szívtárványos villanszínekben. Nem bírta sokáig. Visszatért a bohóc-sipkától a palattához és ünneplő festő lett ismét, mint azelőtt volt. Kolozsvár, Nagyvárad, Arad, Temesvár, — mindenütt rendezett kiállításokat és mindenütt sikerrel. Az újságok, a kritikusok mind elismerték nagy tudását és a volt színész ismét sikert aratott, talán nagyobb, mint a színpadon.

Hitvallása van. Azt fest, amit lát, nem amit elvek és könyvek magyaráznak. Hisz a mozgásban, a változásban, a megújulásban, a fejlődésben mozog, változik, fejlődik maga is. Nemes tradíciókat szedett magába és azokat fejlesztette olyanná, amilyen lett.

Most, hogy ismét Debrecenben tartózkodik (az Augustus-szanaszteremben) elhatározta, hogy Debrecenben is kiállítja képeit.

Kiállításának anyaga kizárólag pasztellekből áll. Mintegy 50 képet állít ki. Csupa gyönyörű pasztell.

Bányász Istvánt, akit újra felfedeztek mint festőművészt, kíváncsan várjuk Debrecenben és kiállítását úgy tekintjük, mint egy magyar művész újjászületését.

— Özvegy asszony, három gyermeknek az anyja, irodában, vagy üzletben bármilyen foglalkozást, állást kérne, önálló üzletet is vezetett. Férje halála után árván maradt gyermekeivel, — semmiféle anyagi támogatása nincsen ezért aki megfelelő foglalkozást tudna részére, „Özvegyasszony” jellegű a Debreczen szerkesztőségébe szíveskedjék leadni.

„DANCING BOY“

JAZZ SZALON - ZENEKAR
női énekkísérettel

HANGVERSENYEZ

A „ROYAL“ ETTEREMBEN

A bérhelyiség nyitva szerdán, szombaton és vasárnap reggel 5 óráig.

Parkett-tánc.

Uri közönség táncol.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelentéi december hó tizedikén:

Az északon elvonuló ciklonnal kapcsolatosan az Adrián is kialakulófélben van egy mellékképződmény, — amely nálunk is erősen súlyosítja a légnyomást. A köd és a felhőzet okozta borulás ma is tartott s így a hőmérséklet nappal sem emelkedett az 5 C. fölé.

Az adriai ciklon továbbvonulása folytán hatását nálunk is mindjobban fogja éreztetni, s valószínűleg rövidesen kiadós csapadéokban lesz részünk.

Az esti órákban beállott felderülés az éjszaka folyamán erős lehülést fog okozni. A lehülés és felderülés azonban csak átmeneti lesz.

Időprognózis: Erős éjjeli lehülés után, holnap felhős és csapadékos idő várható.

Szombaton lesz az OMIKE Menza-bál

Alig pár nap választ el bennünket az OMIKE Menza báltól, amelyet e héten december hó 14-én, szombaton este tartanak az Arany Bika dísztermében. Az OMIKE tavalyi bálja is a szezon legkiemelkedőbb eseménye volt és minden bizonnyal az idei bál is egyáltalán nem fog elmaradni a tavalyi mögött, hanem túl is szárnyalja azt. Az érdeklődés igen nagy. A Menza-bál a közönség figyelmét a legnagyobb mértékben felhívta és már hetek óta megindultak a nagy toalett-tervezgetések, bálai készülődések, amelyek egymagukban véve is garanciái a nagy sikernek. Az úri társadalom érdeklődését és megtisztelő figyelmét a legnagyobb mértékben elvégzi ki a Menza-bál agilis és fáradhatatlan rendezőse, az Arany Bika épületében első emelet 17. számú szobában. (Bejárat a József kir. herceg ucca felől.) Ezután is felhívjuk a nagyközönség figyelmét arra, hogy észrevételeiket és a meghívókra vonatkozó megjegyzéseiket szíveskedjenek a báliródban bejelenteni, ahol minden óhajt a legelőnyösebben és a legsürgősebben intéznek el. Az ilyen nagyszabású bálók előmunkálatainál ugyszólván lehetetlen, hogy minden illetékes helyre idejében jusson meghívó, már csak a technikai akadályok miatt is, de a báliróda és az ott munkálkodó rendezőség minden előkészítési mulasztást itt fog pótolni. Megkezdődött a páholyjegyek árusítása is. Tekintettel a páholyjegyek csekély számára, a rendezőség tisztelettel kéri a közönséget, hogy méltótlasanak páholyjegygyűjtésüket mennél előbb bejelenteni a báliródban, lehetőleg még a hét elején, ha biztosítani akarják a páholyukat a nagyszerű bálra. A bál részleteiről már napokkal ezelőtt is részletesen beszámoltunk, most is megemlítjük, hogy a tanczenét debreceni Kiss Béla országos hírvő primás és zenekara, valamint egy elsőrangú dzsessz fogja szolgáltatni, ami szintén biztosítéka az okvetlenül várható nagy sikernek. Az idő gyorsan visz közelebb bennünket a téli szezon e nevezetes dátumához: az OMIKE Menza-bálhoz, amelynek rendezőse ezentúl mindennap érintkezik a közönséggel a sajtó útján, hogy a rendezés munkája annál eredményesebb legyen.

— Lopás a helyivasut garázsában Moys Sándor a Helyivasut garázmestere feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az íróasztala fiókját feltörte és abból 75 pengőt ellopt. A lopást valószínűleg a helyzettel ismerős egyén követelte el. — A nyomozás megindult

Egy részeg idegklinikai ápoló döglött kacsákat akart lelőni

A bíróság rablás kísérletéért egy hónapi fogházra ítélte.

Rablás kísérletével vádolva állította tegnap a debreceni kir. ügyészség a debreceni törvényszék elé Vargha Ferenc idegklinikai ápolót. — A humor szálaiával átszótt ügy előzményei a következők:

Vargha Ferenc az év őszén egy szombat este alaposan berugott. Mulatságát a Homokkert egyik korcsmájában végezte be és késő este elhatározta, hogy most már indul haza a klinikára. A sorompó között botorkált már, amikor szembetalálkozott Tarr Ferenc debreceni vadással, aki az azzal lőtt vadkacsákkal megrakodva hazafelé tartott.

Vargha Ferencben valami régi vadászaland reminiscenciái ébredhettek fel, mert nekirohant a gyanútlan vadásznak és követelte, hogy adja át neki a kacsákat. — Majd mikor ezt a kérését Tarr, érthető okokból, megtagadta, elő-

vette riasztó pisztolyát és a kacsákra célozva lövöldözni kezdett.

A lövöldözés és dulakodás zajára csakhamar nagy tömeg verődött össze a homokkerti sorompónál és nagynehezen lefegyverezték a részeg embert. Rendőr is került, aki feljelentést tett Vargha Ferenc ellen és így került az ügy tegnap a bíróság elé.

A fő tárgyaláson a vádlott ápoló azzal védekezett, hogy ő az eset alkalmával annyira részeg volt, hogy nem tudott semmiről, amit csinált és most sem emlékszik sem mire. A tanúk is igazolták, hogy Vargha erősen illuminált állapotban volt, és a bíróság ezt enyhítő körülménynek tudva be, rablás kísérletében mondvá ki bűnösnek — egy havi fogházra ítélte. — Az ítélet ellen a vádlott felebbezést jelentett be.

Szemes Károly: az ifjuság eszményképeiről

A Szülők Iskolája ismét hatalmas érdeklődés mellett tartotta meg a negyedik előadását.

A Szülők Iskolája tegnap este 6 órakor tartotta a városháza közgyűlési termében negyedik előadását, ahol Szemes Károly a tanítóképzőintézet kiváló pedagógusa „Az ifjuság eszményképei a serdülőkorban” című előzetes és hangulatos előadásában a család nevelői életével szoros kapcsolatban álló hasznos és tanulságos ismereteket nyújtott a tekintélyes számú hallgatóságának.

Előadásában különösképpen kiemelte, hogy a gyermek, az ifju mennyire hatása alatt áll a szülőknek és nevelőknek, hol a családi élet egyes jelenségei befolyásolják annak célkitűzéseit, elhatározásait. Az eszményképek, melyek a gyermek lelki világában ezek alapján jönnek létre, ambicionálják azt a célok megvalósításában s a serdülő léleknek ezen megnyilatkozásaiban a jó példa hatékony ereje az, mely szinte nélkülözhetetlen segítő társaként szerepel. A családi életben a szülőknek cselekedetében, magaviseletében megnyilvánuló példaadását szolgálhatja tehát az alapot, melyen felépül s melynek segítségével születnek meg a serdülőkorbeli neveltek eszményképei.

A gyermek és ifju utánzó ösztöne a közvetlen környezet, valamint az egyes tárgykörökből szerzett ismereteknek hatása alatt igyekszik önjelel magára értékelni s rendes körülmények között azt igen jónak, igen értékesnek tartja. Ezen körülményt a nevelést irányító tényezők feltétlenül figyelembe kell venni s helyes — a célnak megfelelő — eljárással a lehetőség szerint elejét kell vennie annak, hogy az ifjuban a nagyzó, helytelen s az idősebbek eljárását kritizáló, sokszor türehtetlen magatartás ki ne fejlődhesik.

Majd az előadó igen hangulatos és a mindennapi életből vett példákkal világította meg mindazon nevelői eljárásokat, melyek türelemmel, megértéssel, alkalomszerű felvilágosítással biztosítják a gyermek, az ifju énjének oly irányú fejlődését, melynek keretén belül a komoly és tárgyilagos önértékelés, a szerénység, de az adott helyzet-

nek megfelelő önállóság érzése juthatnak előtérbe. Az ifju az önmaga értékelése mellett a másik nemhez tartozókban is keresi a hozzája illő, méltó egyént. Az érdeklődése két irányban jelentkezik. Érdeklődik egyfelől saját személyében a nemielet rejtelmei iránt, de érdeklődése tárgyát képezi a női nem is. Itt az előadó az élettant és a lelkifejlődés figyelemmel való kísérését, annak a szülők és nevelők részéről történő tanulmányozását kívánja s az élettani folyamatoknál tisztán nevelői szempontokat óhajt előtérbe helyezni. Fontos az is, hogy az eszménykép, melyet az ifju a másik nemmel kapcsolatosan alkot magának, helyesen alakuljon ki, nehogy a felnőtt korban ennek hatása alatt a boldog házasság életét megmegtévelyező kiábrándulás következzen be. Az ifjuskorban fellépő nem ösztönökkel szemben pedig az erős akarat, jellem, valamint az értelem nevelésének a gyakorlati életből vett és igen szép eredményeket felmutató példáit sorolta fel. A fejlődés későbbi stádiumában az akarat eszményképek is jelentkeznek, amidőn az ifju tetteiben is igyekszik megvalósítani eszményképeit. E fokon az ifju gondolatainak rendezése folytán már világnézeti magaslatra emelkedik. Az itt mutatkozó rendellenességekkel szemben a helyes nevelői eljárás módzatait, formáit ismertette. Az életfelfogás helyes irányú kialakulása is csak a nevelés intenzív és céltudatos munkája nyomán érhető el.

Szemes Károly tanítóképzőintézeti tanárnak ezen nagy pedagógiai tudáson felépített előzetes előadását a hálás közönség lelkesen megtapsolta. A neves pedagógust a hallgatóság nevében dr. Veress István tan. kép. intézeti igazgató köszöntötte.

Majd a ref. tanítóképzőintézet jó hírű „Csokonai” énekkara Hágár: Erdő ébredése című kompozícióját adta elő. Az énekkar a darabot teljesen átértezte, a hangszínezésnek kidolgozásában tökéletes sikert ért el, melyért az elismerés Bodnár Lajos képzőintézeti zenetanárt illeti. (Balla Ernő.)

Galléria mindig olyan lesz, mint az uj, ha **Sibál ingje** monffy-utca 7. szám alatt tisztíttatja.

Gyászrovat

Ujhelyi Jánosné szül. Cserpes Piroška életének 58. évében elhunyt. Temetése folyó hó 11-én délután félhárom órakor lesz, a Hatvan uccai temető halottasházától, a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után, a Hatvan uccai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezzi.

Széles Julianna életének 55. évében elhunyt. Temetése folyó hó 12. napján délután 3 órakor lesz, a Monti ezredes ucca 3. számú gyász-házától, a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után, a Péterfia uccai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezzi.

Özv. Horacsek Rezsóné szül. Nagy Eszter 65 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 12-én délután 3 órakor lesz, a Kossuth uccai temető halottasházából, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer tem. váll. rendezzi.

Király Sándor élt 14 hónapot. Temetése folyó hó 11-én délelőtt 11 órakor lesz, a Péterfia uccai temetőházától, a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezzi.

— Modern egyszobás, fürdőszobás lakás kiadó, Varga ucca 27. szám.

— Egymásba rohant két gyorsvonat. Brüsszélből jelentik: A namursi pályaudvaron ma reggel a bejáratnál két gyorsvonat egymásba rohant. A katasztrófáról egyelőre nem jött közlelbbi hír. Azt beszélik, hogy legalább tíz halottja van a szerencsétlenségnek.

x Galánffy Lajos és Baumann Gyula dr. szonátaestje, december hó 14-én, szombaton este, zenekola hangversenytermében lesz. Jegyek: elsőrendű 4 pengő, másodrendű 3 pengő. — Springer könyv- és fotoszaküzletében.

— Ellopták az istállóból a téllkabátját. Kéri Gábor loápoló, Debrecen, Széchenyi ucca 47. szám alatt lakos feljelentést tett a rendőrségen, mert az istállóból ismeretlen tettes ló helyett a téli kabátját kötötte el. A rendőrség megindította a nyomozást a kabátoltvaj után.

— A Patronage Gyermekvédő Egyesület karácsonyi segélyezésére eddig a következő gyűjtések folytak be: Jánborn Jánosné gyűjtése 101 pengő, özv. Münich Aurélné, Mocsári László 4.14., özv. dr. Szontagh Félixné 5., Falk-Stern kefégyár rt. 5., Oláh Miklósné 5., Juhász Nagy Sándor 5., özv. Kiss Danielné 25., Fehértói Danielné 5., dr. Magoss Györgyné 6.50, Szentmiklóssy Jenőné 5., Varga Károlyné 5, Fráter Erzsébet 15., dr. Darkó Jenőné 5., Kiss Kálmán 5.04, Csánky Benjáminné 7, Láncezy Gyuláné 40., Debreceni József 5.40. Összesen 254.08 f. mely összeget úgy a gyűjtőknek, mint az adományozóknak az egyesület vezetősége hálásan köszöni. Egyben kéri jük a még kintlevő gyűjtőveket szíveskedjenek beszolgáltatni.

x Cserépkályhák, kandallók, takarék-tűzhelyek minden szín és nagyságban, cserépkályhák átrakását, tisztítását vállalom, helyben és vidéken, Krisch Károly kályhámester, Debrecen, — Piac ucca 89 szám. (Ferenc József út) Telefon 12—18. szám.

— A Debreceni Vadásztársulat, értesíti tagjait, hogy az idei hajlódászat a Nagyverdön, december hó 22-én lesz. Jelentkezni lehet a pénztárosnál, december hó 18-án, szerdán délután öt óráig, tíz pengő álláspénz lefizetésével. Ugyanott lehet jelentkezni a vadászat estjén tartandó vadász ebédre is. A hajlódászatra gyülekezés reggel nyolc órakor lesz az Augusztia szanatórium mellett. A vadászaton lehető: nyúl, fácánkakas és kártékony ragadozó. A választmányi ülés határozatából, dr. Bartha s. k. jegyző.

— Megfúrják a második karcagi gázkútát is. A pénzügyminiszter már elvben hozzájárult ahhoz, hogy az új karcagi gázkútát megfúrják. Előreláthatólag ez tavasszal fog megtörténni és feltárják a 640—824 méter mélységben levő hatalmas gázmennyiséget, amely az első gázkút fúrásakor egész 100—120 méter magasságig lövelt fel és a gázon kívül 1000 vaggon számszórta ki a homokot is, míg egy belső földmérés következtében el nem dugult.

x A Debreceni Műpártoló Egyesület kiállítása, nyitva 9—7 óráig. Belépődíj nines.

— Az „Egyetértés” Önképző-Dal-és Zenecske, december hó 14-én, szombaton este nyolc órai kezdettel, táncal egybekötött műkedvelő előadást rendez. Ez alkalommal színpadra kerül: „A legkisebbik Horváth lány” című, háromfelvonásos operett. Irta: Szilágyi László. Zenéjét szerzette Zerkovitz Béla. A táncokat betanította: Sugár Misi, a Csokonai Színház művésze. Rendező: Szolárszky László. Karnagy: Szoleczky Ede. — Személyek: özv. Horváthné—Tóth R. Sári, leánya—Szöllősy Ica, Eszti leánya—Juhász Arany, Bözsi, leánya—Arany Irén m. v., Monostori—Osváth Gyula m. v., Ibrányi—Szabó Károly, Berci, fia—Szolárszky László, Rezeda—Sido Zoltán, Dorner—Dudás József, Ramanszeder—Ferkó Gyula, Leitner Karesi—Siposs László, Alojz—Takács Endre, Takarék igazgató—Nagy Zoltán, Börnerissza—Palkovits István, Szaploncai—Kerezi Béla, Jánoska—Hegedűs József, Gusztó—Lupcsa Béla, Ily—Juhász Rózsika. Történik: I—II. felvonás Horváthné marosvári kúriáján, a III-ik felvonás Budán, a Kaeca uccában, Ramanszeder vendéglője előtt. — Helyárak: Páholy ülés 1.50, I. rendű ülőhely 1.20, II. r. ülőhely 1 pengő, III. rendű ülőhely 80 fillér. Műsor után tánc. Jegyek előjegyezhetők naponta 9—14 óra között telefon 246. szám alatt.

x Karácsonyfadíszek, viszonteladók részére, gyári áron, közvetlen behozatal „Thüringiai” karácsonyfadíszgyártól, üvegdíszek, lametták, csillagszórók. Kérjen árajánlatot: Springer papirkereskedőtől, főposta mellett, telefon 10—57. szám.

— A robogó gyorsvonat bundájánál fogva elvonszolta a fékezőt. Budapest-ről jelentik: Hétfőn este halálos végű baleset történt a Kispeszt—kőbányai állomáson. Az állomás második sín-párján vesztegelt egy tehervonat, — amelynek személyzetéhez tartozott Bodor Gyula, huszonhat esztendőes kisegítő fékező. Amíg a vonat vesztegelt Bodor leszállt a tehervonatról és a vasúti sínek között ácsorgott. Este hat óra negyven perckor robogott keresztül az állomáson a Budapest felé haladó 703. számú gyorsvonat, amely ezen az állomáson sem áll meg. — A vonat az első sín-páron futott át. Bodor Gyula, aki a sínek között állott, csak későn vette észre a közeledő gyorsvonatot. Egy gyors mozdulattal félrengrott és sikerült is a sínekről elkerülnie. Még mindig olyan közel volt azonban a gyorsvonathoz, hogy a robogó vonat egy kiálló része elkapta a bundáját és magával rántotta. Bodor elterült a földön és a vonat néhány méteren át a síneken kívül maga mellett vonszolta. Amikor a bunda elszakadt, Bodor eszméletlenül, véresen feküdt a sínek mellett. Mikor a gyorsvonat elrobogott, a szerencsétlen ember segítségére siettek. A mentőorvos már nem segíthetett rajta. — Megállapította, hogy Bodor koponyaalapi törést szenvedett és azonnal meghalt. Holttestét beszállították a törvényszék orvostani intézetbe és a rendőrség értesítette Bodor Szolnokon lakó családját a szerencsétlenségről.

A kéthónapos eszperantó kórus nagysikerű betegező előadása

Ritka sikerrel és meglepően nagy érdeklődés kíséretében zajlott le az őszi, két hónapos eszperantó kurzus tanfolyamzáró előadása, melyen a helyi Eszperantó Egyesület vezetője részéről dr. Joó István tb. tanácsnok és Berky Géza irodagazgató is megjelent. Külön fényt adott az utolsó kurzus-órának az eszperantisták világhírű mesterének: Baghy Gyulának megjelenése. — A város tisztviselő osztályának nagyon sok nem eszperantista tagja és még számos más érdeklődő is eljött meghallgatni a szokatlanul rövid tanfolyam eredményét.

A tanfolyam hallgatói szinte csodálatot keltek az érdeklődő vendégek között ügyes, helyes feleleteikkel. A két órás előadás mindvégig eszperantó nyelven folyt le, a legkülönbözőbb témákról, kedélyes tárgyalás formájában. Az óra végén felkerült a táblára az ezer éves Magyarország térképe, melyről kész földrajzi előadásokat hallottunk eszperantóul, az ügyes tanfolyamhallgatóktól.

Megható volt az a jelenet, amikor Nagymagyarország térképe előtt elimádkozták az új eszperantistákat a Magyar Híszkegyet, eszperantóul.

A magyar munkanélkülieknek adsz kenyeret, hogyha karácsonyra magyar árut vásárolsz!

Halálraégett a forró gulyáslevesben egy hajdusámsoni kisleány

Megdöbbentő szerencsétlenség történt tegnap délelőtt Hajdusámson községben. Sós Rozália egy éves kisleány beleesett a forró gulyáslevesbe, amely halálraégette. Az eset részletei a következők: Sós István hajdusámsoni földműves hétfőn délre ebédre várta sógorát. Felesége gulyásleveset főzött erre az alkalomra s minthogy az ebédnél többet vettek részt a szokottnál, egy nagyobb fazékban főzte a levest.

Mikor a gulyásleves megfőtt, már ebéddőre járt az óra és Sósné, hogy hamarabb kihűljön a leves, a fazekat lehelyezte a földre. Közben pár percre kiment a konyhából és a kis Rozália egyedül maradt bent.

A gyermek a földön játszadozott, majd közelebb csuszott a fazékhoz és föléje hajolt.

A forró gőtől elszédült és bele zuhant a forró levesbe. Még kiáltani sem tudott, elvesztette az eszméletét. Mikor az anyja belépett a konyhába, szörnyű sikollyal eszmélt rá, hogy mi történt gyermekével. Egy bérést orvosért szalasztott, de az már nem tudott a kis leányon segíteni. A gyermek fején és kezén harmadfoku égési sebeket szenvedett és pár óra múlva meghalt.

A hajdusámsoni csendőrség jelentette az esetet a debreceni ügyészségnek, amely indítványt tett a vizsgálóbírósnak a vizsgálat bevezetésére.

Ezzel a hittel indulnak, nemzetközi összeköttetések segítségével harcba a magyar igazságért az eszperantóval.

Az előadás végén dr. Joó István gyönyörű eszperantó nyelvű buzdítást intézett az új eszperantistákhoz és köszönetet a tanfolyamvezetőhöz: Mátyás József tanítóhoz, akit számosan meggratuláltak az ismerősök és vendégek közül. A tanfolyamhallgatók gyönyörű, értékes dohányszó-készlettel lepték meg vezetőjüket. — Az ajándékot Nagy Kálmán, tanfolyamhallgató nyújtotta át, talpraesett eszperantó beszéd kíséretében. Baghy Gyulát hatalmas éljenzés fogadta, mikor élvezetes, művészi stílusban köszöntötte és buzdította az új eszperantistákat a további munkálkodásra.

A befejezésül előadott pompás dalok (magyar nóták eszperantó fordításban) frappáns hatást váltottak ki a vendégek között. A melegsikerű előadást az eszperantó himnusz szép akkordjai fejezték be.

A nagy termet betöltő vendégsereg közül oly sokan jelentették be részvételüket a legközelebbi kurzusra, hogy annak bőséges létszáma jóelőre biztosítva van.

Preinészberger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbíró a vizsgálatot elrendelte.

Ennek keretében dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő fel fogja boncolni a halottat annak megállapítása végett, hogy mi volt a halál közvetlen oka. Ezután tartják meg a helyszíni szemlést és dönt a vizsgálóbíró afelett, hogy a halálesetért terhel-e valakit felelősség.

x Mielőtt lefénnyképezte magát, — nézze meg Berzéký kirakatát, Piac u. 38. szám alatt.

— Születések. — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Bernát Lajos napszáros, fiú Ernő. Németh Sándor szolga, fiú Sándor. Dobi József vincellér, fiú Sándor. — Tóth József földműves, fiú Mihály. Fekete András cipész, leány Jolán.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Teitelbaum Bernát izr. 19 éves, Hatvan ucca 61. szám. — özv. Halassi Béláné ág. ev. 65 éves, Szent Anna u. 25. szám. — Barna Ferenc ref. 18 éves, Nyírmihálydi. — Csuka Lajosné ref. 43 éves, Damjanich ucca 11 szám Kósa Ádám ref. 52 éves, Szamoszszeg. Demjén Ferenc ref. 3 éves, Haláp 70. Tóth Erzsébet ref. 2 éves, Balmazújváros. — Gottfried Lipót izr. 92 éves, Arany János ucca 59. szám. — Pál János ref. 76 éves, Bánk 85. sz. Lengyel Mihály gk. 2 hónapos, Csere 57. szám. — özv. Horacek Rezsőné ref. 64 éves, Irinyi ucca 11. szám.

x Üvegdíszek, karácsonyfára, színesgömbök már öt fillértől. Angyalhajak csillagszórók dobozza 14 fillér. Külföldi bélyegujdonások, meséskönyvek, levélpapírújdonságok, Springer-nél, főposta mellett.

— Az európai államok között Magyarországon a legnagyobb a népesség. A nemzetközi mezőgazdasági intézet most megjelent évi jelentése érdekes adatokat tartalmaz, az európai államok népességi mozgalmáról. Magyarországon 1920-ban egy négyzet km-re 86 lakos esett, — 1928-ban ez a szám 92-re emelkedett, úgyhogy 8.2 százalékos szaporodás állapítható meg. Ausztriának a háboru előtti 29 millió lakosából területi veszteségei folytán 1920-ban csak 6.4 millió lakosa maradt, 1928. évben a népessége 3.9 százalékkal 6.7 millióra szaporodott. Németországnak lakossága 1917-től 1928-ig 7.6, kerekén 4 millióval nőtt. Olaszországnak 1921. évben 38.8 millió lakosa volt, 1928. évben ez 41.1 millióra emelkedett, a szaporulat 6 százalék. Egy négyzet km. területen 1921. évi 126 fővel szemben 1928-ban 133 fő esik. Franciaország 1921-ben 39.2 millió lakossal rendelkezett, 1928-ban 41.1 millióval. 1921-ben Olaszország népessége 374 ezerrel kevesebb volt, mint Franciaországé, most Olaszország lakossága 153 ezerrel több.

— Megüresedett vassátor. A Bethlen ucca 36. számú ház előtt épült 16-os számú városi vasbetonsátor megüresedett. Felhívja az elsőfoku közigazgatási hatóság elsősorban a hadigondozottak, (hadirokkantak, hadiárvák, hadiözvegyek), vagy ilyen igénylők nemléteben a jelzett vasbetonsátorát bérbevenni kívánó debreceni illetőségű igénylőket, hogy a vasbetonsátor bérlete iránti igényüket az elsőfoku közigazgatási hatóságnál, (Kossuth ucca 20. szám, földszint 40. számú szoba), bezárólag 1929. évi december hó 31-ig, déli 12 óráig írásban jelentsék be. Igénylő 72 pengő készpénzben, vagy óvadékképes értékű papír alakjában, (takarékbetét könyv) a város házipénztáránál az igény bejelentése előtt letétbe helyezni és ennek megtörténnét a jelentéskor igazolni köteles. A bérlet időtartama 3 év. A vasbetonsátorban árusítani lehet 1. hírlapokat, sajtótermékeket; 2. csemege feléket; 3. trafikneműeket. Elsőfoku közigazgatási hatóság.

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

China vashor

vérszegénységnek és étvágytalanságnál kitűnően bevált házi szer.

Félliteres üveg 2.50 P.

Kapható: a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárban.

Színház mellett.

NYILT-TÉR

Tisztelettel értesitem a nagyrde-mű közönséget, hogy Sas uccán lévő CIPÓ ÜZLETET bérlete 1930 február 1-én lejár és a mennyiben a haztulajdonos urakkal újabb bérletet nem sikerül kötni, kénytelen leszek üzletet 6 hét múlva megszüntetni. Eppen ezért az összes raktáron levő férfi-, női és gyermekcipőket melyen leszállított árban elárusítom.

Tisztelettel: Grünvald, cipőüzem.

Prima csemege vaját

olcsón minden mennyiségben árusít, kiváló minőségű teje és tejtermékeket házhoz szállít

Hajdamegyei Tejértékesítő Szövetkezet

Széchenyi u. 48. sz.

Telefon 282.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Terménytőzsde

A chicagói és liverpooli tőzsdék nagyobb árhanyatlása nyomán nálunk is rendkívül lanyhán indult az üzlet és már a megnyitáskor jóval a tegnapi zárlat alatt történtek az első kötések. A tőzsdeidő későbbi folyamán még jobban gyengült az irányzat, mert a külföldi lanyhaság hatása alatt nagyobb egzekúciós eladásokat bonyolítottak le. Végeredményben a buza márciusra 44, májusra 47 és a rozs márciusra 35 fillérrel olcsóbbodott. A tengeri irányzata is gyengült, az árvesztése azonban a kontremin-angaszmanok tulsulya következtében csak mérsékelt volt. A májusi tengeri 11, a tranzító tengeri 15 fillérrel esett a tegnapi árfolyama alá.

A készáruiparban nagyon megcsappant a forgalom, mert a külföldi kereslet teljes hiánya mellett a malmok is úgy szólván teljesen beszüntették a vásárlást. Buzában összesen 9 vagon eladását jelentették be a tegnapi zárlatnál, 25 fillérrel olcsóbb áron. A rozs forgalma csak másfél vagon volt és az árfolyamok 25-30 fillérrel estek a tegnapi zárlatához képest. A takarmányiparban teljes üzletlenség mellett az irányzat tartott és az árak változatlanok. Csak a tengerinél mutakoztak kisebb árfolyamlemorzsolódások. A magpiac üzletlenség, a lisztárak nem változtak.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai:
Magyar buza márciusra 23.37-23.08 (23.09), májusra 24.11-23.85 (23.85).
Magyar rozs márciusra 16.62-16.42 (16.44), Tengeri májusra 15.83-15.71 (15.71).
Transzitó tengeri májusra 15.25-15.15 (15.15).

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai:
Buza tiszai 77 kg-os 23.00-23.40, 78 kg-os 23.30-23.60, 79 kg-os 23.55-23.95, 80 kg-os 23.85-24.10.
Felsőtiszai 77 kg-os 22.75-22.95, 78 kg-os 22.95-23.15, 79 kg-os 23.20-23.35, 80 kg-os 23.25-23.40.
Fejérmegyei és dunántúli 77 kg-os 21.65-21.85, 78 kg-os 21.90-22.05, 79 kg-os 22.15-22.30, 80 kg-os 22.25-22.40.
Pestmegyei 77 kg-os 21.75-21.95, 78 kg-os 22.00-22.15, 79 kg-os 22.25-22.40, 80 kg-os 22.35-22.50.

Pestvidéki rozs 14.90-15.00, egyéb 14.90-15.00, takarmányárpa I. 15.80-16.50, takarmányárpa II. 15.30-15.75, felsőmagyarországi sörárpa 19.50-21, egyéb 17.50-19, köles 11-13, repce 52-54, tiszai tengeri 13.25-13.40, egyéb 13.20-13.35, zab I. 13.30-13.40, zab II. 13.20-13.35, korpá 9.75-10, lucernamag 135-160, lóhere mag, nagy arankás 72-80.

DEBRECENI

LÓ- ÉS SZARVASMARHAVÁSÁR.

A mai lóvásáron nagy felhajtás volt. A kereslet közepes. Az irányzat tartott. Jómínőségű ló 300-600, közepes 250 pengőtől felfelé, silány 30 pengőtől kezdődött.

A szarvasmarhavásáron is nagy volt a felhajtás és a kereslet is nagy, az irányzat élénk.

Vágómarha minőség szerint 50-80 fillér élő súly kilogrammonként. Szopós borjú 110-140 minőség szerint, fejős tehén 200-600 P. Jármos ökör páronként 600-900 P.

Takaréktűzhelyek

minden kivételben raktáron van.

Varrógép, kerékpár

javítását szakszerűen készíttem, alkatrészeket raktáron tartok

Nagy István

műszerész és lakatos mester, Széchenyi ucca 6. szám alatt.

A debreceni m. kir. 6. honvéd hradószázad közétkezési bizottsága egy évi élelmiszei szükségletére versenytárgyalást hirdet.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara ezúton is értesíti érdekeltseit, hogy a debreceni m. kir. 6-ik honvéd hradószázad közétkezési bizottsága az 1930. évi január hó 1-től 1930. évi december hó 31-ig terjedő időre szóló fűszer-, hus- és zsiráru szükségletére versenytárgyalást hirdet. E szükségletre vonatkozó írásbeli ajánlat 1929. évi december hó 19-én délelőtt 9 óráig a m. kir. honv. hradószázad közétkezési bizottságához (Tüzérlaktanya melletti vasbeton barakk) zárt borítékban adandók be, hol a szállítási feltételek füzete a hivatalos órák alatt: délelőtt 8-12-ig és délután 2-6-ig betekintethetők.

FÉRFISZABÓMESTEREK FIGYELMÉBE!

A debreceni ipartestület férfiszabó szakosztálya f. hó 11-én, azaz ma este 7 órai kezdettel tartja az Ipartestület kistanácsstermében szakosztályi ülését. Tárgy: A tanonciskolai szakrajztanítás ügye és az iparvédelmi bizottságok megalakítása. Tekintettel az ülés fontosságára, a tagok teljes számu és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

A JÖVŐBEN CSAK ZSÁKOKBA TÖLTÖTT GABONÁT FOG SZÁLLITANI A VASUT.

Illetékes körök megbeszéléseket folytatnak a gabona vasuton történő rinfuza szállításának beszüntetéséről. A rinfuza szállításra alkalmas vagonok hiánya és a mindnagyobb mértékben előálló mankó miatt a vasut — mint háboru előtt — csak zsákokba töltött gabonaküldeményt kíván a jövőben szállítani.

JÁRATLAN SÁROS UTAK GÁTOLJÁK A SZABOLCSI BURGONYA SZÁLLÍTÁSÁT.

Most is sajnálattal igazolódik be, hogy mennyire sürgős a bekötő utak megépítése. A tanyákhoz, községekhez vezető közvetlen utakon feneketlen sár van. Egyébként is nagyon acacsony az ára a burgonyának és most a járhatatlan utak miatt a gazdák ehhez a kevés jövedelemhez sem juthatnak hozzá. A szabolesi burgonyában nagy a kínálat s a kereslet kicsi. A burgonyakirendeltség ipari burgonyáért 18 fok garancia mellett 2.20 P fizet. Vicinállson 2 pengőt, vagonba rakva. Étkezési burgonyában alig van forgalom, ami van, rózsaburgonyában mutatkozik.

SERTÉS- ÉS JUHKIVITEL SVÁJCBÁ.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja az illetékesek figyelmét arra, hogy a svájci kormány f. hó 2-től kezdődően a Magyarországból származó vágó sertések és vágó juhek bevételét engedélyezte. Ugy a vágó juhek, mint a vágó sertések a svájci importöröknek adott kontingensek keretén belül szállítható Svájcba. Az importörök kizárólag fehér (yorkshirei) angol süldőket darabonként 100-120 kg. feladási súlyban keresnek és pedig nem kövér süldőket, azokat rendes körülmények között St. Margrethen vagy Buks határállomáson veszik át a kocsiból kimázsálva svájci vám nélkül. Fialat ürüket ugyanazon módozatok mellett vásárolnak meg — páronként 100 kg. körül — mint sertéseket.

VÁSÁROK SORRENDJE:

December 11-én. Abaujszántó, Sárospatak, Ujmalomsok. Sertés- és kirakodóvásár: Pápa. Sertésvásár: Oros háza.

December 12. Keszthely, Nyírábrány, Nyírbátor, Szerencs. Kirakodóvásár: Mád. Ló- és marhavásár: Oros háza. Állatvásár: Sarkad.

December 13-án. Körmen. Kirakodóvásár: Oros háza, Sarkad.

December 14-én. Lóvásár: Szarvas. Kirakodóvásár: Szegvár.

December 15-én. Csépa, Irsa, Kirakodóvásár: Szarvas.

December 16-án. Fehérgyarmat, Gödöllő, Kapuvár, Kőszeg, Mezőkeresztes, Miskolc, Mohács, Nemesdéd (sertés vásár nincs). Sátoraljauhely, Szekesfehérvár, Vác. Állatvásár: Martonvásár. Ló- és marhavásár: Tamási. Kirakodóvásár: Ózd, Tatabánya.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Apolló cukorkaárú és csokoládégyár R. T. debreceni bef. cég csődügyében 1929. évi december hó 13. napjának délelőtt 8^{1/2} órájára Debrecenben Nyugati ucca 48. szám alatt a városi adóhivatal által kitűzött árverést közvetlenül követoleg folytatólágsan elárverezem a csődleltár 1-50. tétele alatt felvett ingóságokat (gépeket, gyári és irodai berendezéseket, mérlegeket stb.) azok kivételével, melyek a közvetlenül előzőleg megtartandó adóhivatali árverésen már elárvereztettek.

Csődleltár dr. Halász László ügyvéd csődötmegegnodnok irodájában. Piac ucca 41. sz. alatt megtekinthető.

Debrecen, 1929. évi december 2. Rápolthy János kir. bir. végrehajtó.

SPORTHIREK

A BOCSKAY A DKASE ELLEN.

Érdekes mérkőzés lesz vasárnap Debrecenben. A Bocskay vasárnap az amatőr bajnokság élén álló veretlen DKASE-vel játszik barátságos mérkőzést a Diószegi-uti Vasutas pályán. A Bocskay és DKASE is legerősebb együttesével áll ki és így érdekes mérkőzésre van kilátás. Ugyanakkor tisztázni fogja az erőviszonyokat is a mérkőzés. A DKASE-ban játszik a két volt Bocskay játékos is, Friedl II. és Deutsch és a fiataloknak is alkalmuk lesz erős ellenfelek ellen bemutatni tudásukat.

MEGALAKULT A MAGYAR VÍVÓ-SZÖVETSÉG ÉSZAKI KERÜLETE

Debrecenben vasárnap, december 8-án délután 3 órakor a Békéssy Béla Vívó Club tanácsstermében megalakult a MVSz északi kerülete. Az alakuló ülésen igen nagy számban megjelentek a vidék vívóelőkelőségei. A fővárosból leutazott Holly Jenő alezredes, a MVSz központi kiküldöttje s kívül megjelent Beczner József atezredes, Gergely Jenő dr. ügyvéd, Debrecen sz. kir. város tb. főügyésze, Horvath Jenő bankigazgató, vitéz Temesváry Gerő százados, Kiss Aladár százados, Füzessy Péter százados, Hadházy Béla dr. ügyvédjelölt, tb. szolgabíró, Gáll István banktisztviselő, Boross Andor rendőrfelügyelő a Békéssy Béla Vívó Club részéről, továbbá Urbancsik Ede rendőrfelügyelő a Diósgyőri Sport Egylet részéről, Meák Géza dr. orvos a Debreceni Egyetemi Athletikai Club részéről, Borkányi Béla gazdasági akadémiai hallgató a Debreceni Gazdasági Akadémiai Sport Egyesülete részéről, továbbá Szarukán József dr. ügyvédjelölt, a Békéssy Béla Vívó Club főjegyzője.

A fentiekből megalakult közgyűlés a központi kiküldött javasatára a MVSz északi kerületének megalakulását egyhangulag kimondta. A közgyűlés az északi kerület tisztikarát előzetes megbeszélés alapján egyhangulag az alábbiakban választotta meg: Elnök: vitéz Siposs Árpád altábornagy, a vdr. parancsnoka. Alelnök: Láng Sándor dr. tiszti főorvos. Előadó: Hadházy Béla dr. ügyvédjelölt. Pénztáros: Gáll István banktisztviselő. Ellenőr: Boross Andor rendőrfelügyelő. Az intézőbizottság tagja lett: Beczner József alezredes, Sággy Lajos rendőrfőtanácsos, vitéz Somogyi Endre őrnagy, Gergely Jenő dr. ügyvéd, Bogen Albert alezredes, Meák Géza dr. orvos, Nadányi János dr. főszolgabíró (Berettyóújfalui SE), Alexander Imre alispán (Szolnoki Vívó Egylet). Intézőbizottsági póttag lett: vitéz Temesváry Gerő és Füzessy Péter százados.

A kerület nagyjából a már megalakult vidéki kerületek kereteiben dolgozta ki költségvetését.

Elvileg kimondta a közgyűlés, hogy a kerületi intézőbizottsági ülések Debrecenben lesznek, de az elnök ily üléseket más tagegyesület székhelyére is összehívhat.

A közgyűlés felkérte a kerületi intézőbizottságot, hogy írjon fel a szövetséghez, hogy még a folyó évadban engedélyezze a kerületi csapat- és egyéni versenyeket mindkét fegyvernemre.

Weisz kelmefestő

Arany János-u. 7.

fest, tisztít.

Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Már csak rövid ideig tart a STARK-féle üzlet Piac ucca 7. szám alatt levő

áruraktárának teljes elárusítása minden elfogadható árban.

Egy pár tájékoztató ár:

Dupla prima férfi gallér kemény	— — — — —	—75 fillér
Selyem nyakkendő	— — — — —	—49 fillér
Damaszt szalvéta	— — — — —	—83 fillér
Damaszt abrosz	— — — — —	4.74 fillér
Prima flannel 50 színben	— — — — —	1.38 fillér
Montir bársony	— — — — —	1.98 fillér
Prima angin toknak	— — — — —	—83 fillér
Dupla széles mintás grenadin	— — — — —	—98 fillér
Kasán minden színben	— — — — —	3.49 fillér
Zsinór barehet	— — — — —	1.19 fillér
Taftalin selyem	— — — — —	2.98 fillér
Gyapju delain	— — — — —	1.49 fillér

Siessen e ritka alkalmat kihasználni, míg a készlet tart. Arusítás reggel 8-tól este 7-ig.

APRÓHIRDETÉSEK

Állást kereső
férfiak

Izraelita
középkorú férfi, szé-
rény fizetéssel gazda-
ságba elmenni, vagy
bármilyen állást elfo-
gad. Péterfia 8. 823

Betöltendő állás
3 k részére

Mindenes
fejáronó jó bizonyít-
vánnyal felvétetik. Dr.
Rác, Homok u. 102. 830

14-15 éves
leány kifutónak azon-
nal felvétetik. Rother-
mere u. 9. 812

Intelligens nők,
magánfelek látogatásá-
val, nagy jövedelemre
felvételnék. Szükséges
tőke 50 pengő. Csapó u.
53. szám, délelőtt 10-
12 óráig. 676

Betöltendő állás
férfiak részére

Állásnélküliek
nyugdíjas vasutasok. —
B-listások, nagy jöve-
delemre felvételnék. —
Könnyű munka. Csapó
ucca 53. Délelőtt 10-
12-ig. 674

Állást nyerhet
azonnalra megbízható
férfi, könnyen végezhe-
tő munkákkal három-
ezer pengő biztosíték-
kal. Érdeklődők írják
meg „Biztos állás” cím
re a kiadóhivatalnak. 818

20 pengőt
kereshet naponta 5 P
egyszeri befektetéssel.
Délelőtt 10-12. Csapó-
53. Diva. 675

Tanulót
ellátással (lakás nél-
kül) fűszerüzletembe
felveszek. Vadász, —
Meszena 1. 820

Kifutófiu
fűszerüzletembe felvé-
tetik. Csapó u. 72. 822

Elelmiszer és ital

Borárjegyzék:
Ó-bor literje 64, 6-bor
literje 80, 6-bor literje
100, 6-bor literje 120,
kecskeméti furmin 180,
Glück, Magoss György
tér 9. volt Péterfia u.
Ugyanott mérlegek és
lisztes láda eladó. Ta-
nulót felveszek. 4a

Hangszerek

Zongora
keresztváros, kör-
páncéllal, modern stí-
lű sürgősen eladó. Sas u.
2. sz. Hermel. 845

Oktatás

Szegény
diákleány havonta 8-
10 pengőért tanít ele-
mibe járó gyerekeket,
magánvizsgára is elő-
készít. Levelet „Jelen
jeligére kérek. 502

Írógép
gyakorolni, Darabos u.
1. szám, első emelet. 335

Tanítás.
Kovács István tanár —
(lakása: Károly Ferenc
József ut 26b.) elfogad
tanításra gimnázium-
ba vagy egyéb iskolák-
ba járó fiu- és lányta-
nulókat, valamint ma-
gántanulókat is. 209f

Francia-német
nyelv tanítását, realis-
ta, vagy polgárista ta-
nulók korrepetálását
szerény díjazásért is
elvégeztetném, szegény sor-
su egyetemi hallgató.
Megkereséseket „Fran-
cia-német” jellegre a

Gazdasági
eszközök

Eladó
eke, vasborona, Kör-
ház ucca 19. szám. 771

Bútorok

Eladó
egy világos háló és
többféle bútorok, Szé-
chenyi ucca 42. szám.
Étkezdebe. 831

Férfiszoba
iparművészi tervezés fa-
ragott tölgy, 10 darab-
ból, igen olcsón eladó.
Ugyanott szobrak, ké-
pek. Kálvin tér 13, III.
1. Délután 2 és 4 kö-
zött és vasárnap dél-
előtt 9-11-ig. 512

Eladó
egy jó állapotban levő
komplett háló száz pen-
gőért. Faragó 10. 789

Ajánlat

Jó házi koszt
uri emberek részére.
Darabos u. 1. em. 335

Patkányt, egeret,
poloskát, svábbogarat,
azonnal kiirthat, biz-
tosítással, speciális ir-
tószerekkel. Egyetlen ki-
sérlet meggyőzi a vá-
sárlót. Nagyon olcsón
kapható Stern festék-
üzletben, Piac ucca 10.
(Bikával szemben).

Nőidivat szalonban
hámulatolts olcsón ké-
szülnek a legújabb
szőrmével díszített
bunda kabátok 16 pen-
gőtől, szövet selyem és
estélyi ruhák 6 pengő-
től. Áraim olcsósága
mellett a legfinomabb
izléssel állítottak elő úgy
angol, mint francia
munkát. Az ünnepekre
a megrendelést minél
előbb kérem leadni. —
Leányokat a legrovi-
debb időre is felveszek
fizetéssel. Bálint Irén,
Nyigáné, Kossuth ucca
42. szám. I

BAJOMI JÓZSEFNE
tűzifa és széntelepe a
pályaudvaron.

Telefon: 8-93. A deb-
receni üzletvezetőség
szerződéses bértavágó-
ja szabályszerű vasuti
utalványra előírt egy-
ségár alapján házhoz
szállít

**HASÁBOS ÉS FELAP-
RITOTT TŰZIFÁT**
továbbá hazai és porosz
szén. Magánosok ré-
szére a legolcsóbb be-
szerzési forrás. 66a.

Poloskairást,
cyángázzal vagy szaba-
dalmazott szerrel tele-
lősséggel vállalom. Pol-
loskaszer kapható. Tele-
fonhívó 841. Nánassy
Kossuth ucca 47. 711

Tűzifa
száraz, aprított és ha-
sábos, porosz, salgó-
tarjáni és alaskai kö-
szén, tojás briquet —
legolcsóbban Hahházi
ucca 4. sz. alatt, a köz-
kórház mögött. 482

Ékszeres,
órak, alkalmi árban be-
szerezhetők. Szekeres
és Stassik órás-ék-
szerészeknél, Bádogos
ucca 4. Legkomplikál-
tabb órák javítását fe-
lősség mellett vállal-
juk. 2-a

Káposztáskádák
sózódézsák legolcsó-
bban br. Györfynél, —
Nap u. 4. 490

„Anny” árak
garantált nyulszőrkalap
10 pengőtől. Filckala-
pok minden színben 5
pengőtől. — Alakítás 3
pengő! Csapó ucca 47.
Tanulóéneve felvesz. 5a

Dísznövény
rizskása 50 fillértől —
kezdve, továbbá bors,
gyömbér, paprika és
más fűszerek a legjobb
minőségben kaphatók.
Deutsch Albert és Fia
üzletében. 8a

Czeglédj új árai:
Borotválás 20 fill., haj-
vágás 20 és 30 fill. Bér-
let 10 szám 2 és 2.50 P.
Ondolálás 80 fill. Bubi,
baby 40 fill., manikűr
40 fillér. Csapó u. 54.
szám. Kölesy u. sa-
rok. 1a.

Nikkelez,
ezüstöt, minden színre
galvanizál, Földvári
Széchenyi ucca 55. sz.

Cipőgyővők!
Női félcipő 8 P, női
hőcipő 9 P, női száras
12 P, boka 12 P, férfi
cipők 12 P. Guttman.
Csapó ucca 17. 469

Sertés
vagni megyek. Nánási
(Rejus) János, Klapka
ucca 19. — 592

Sertésölés
szakszerű elvégzését vál-
lalom. Gilicze hentes,
vsvaári u. 28. Telefon
12-87. sz. 825

Hőcipőt,
sárcipőt tökéletesen ja-
vít gumizem, Piac u.
9. Kapu alatt. 5a.

Plissézozás
karacsonyra legol-
csóbban készül Péter-
fia 25. — Aljvarrás 30
fillér, aljplissézozás
pengő, réginék átva-
salása 60 fillér. Min-
den 10-ik darab in-
gyen. 594

Aranyat,
ezüstöt, brilliánsat és
zalogécsulát legmaga-
sabb árban vesz Blatt-
ner Árpád, Csapó ucca
12. szám. 839

Köser
husfűstölést elvállal —
Schwarz, Csapó 35, —
mészáros, Garai 15. 825

Moslék van eladó,
Király ucca 5. szám,
étkezde. 793

Sertés ölést
szakszerűen eszközölők
Terdik hentesmester,
Csemete ucca 5. 803

Varni
házhöz megyek. Estélyi
ruhát egy nap alatt ké-
szítek. Baross 24, II.
ajtó balra. 767

Kereslet

Felkérem
azon fiatalembert, aki
tőlem egy fűtőakkumu-
látort elvitt, hogy a leg-
sürgősebben hozza visz-
za, ellenkező esetben
fel fogom jelenteni, —
Tasnádi laboratórium,
Piac ucca 21. 841

Társ kerestetik
jó üzlethez, kevés tőké-
vel. Címet kérem „Társ”
jellegre a kiadóhivatal-
ban leadni. 687

Rádió
fűtő akkumulátort
tönkrementet vesz, s
szakszerűen, legolcsó-
bban javít, tölt és savaz
Tasnádi rádiolabora-
tória, Piac ucca 21.
(Sztina-ház). 842

Társ kerestetik
jó üzlethez kevés tőké-
vel. Címet kérem „Társ”
jellegre a kiadóhivatal-
ban leadni. 688

Tizedes mérleget,
öt mázsáig keres a Köz-
tisztviselők fatelepe,
Salétrom ucca. 8-a

Kiadó lakás

Két
uccai szoba, előszoba
azonnal kiadó. Thaly
Kálmán 13. sz. 210f.

Kiadó
2 nagy szoba irodának.
Kandia u. 4b. Ért. Ber-
csényi 18. 26

Egy
uccai pincészoza kiadó
Arany János ucca 53.
szám. 547

Különbejárati
szoba kiadó. Hatvan u.
58. sz. 788

Egy
uccai szép, száraz szo-
ba, konyha, kamarából
álló lakás. Ajtó u. 37.
sz. alatt azonnalra ki-
adó. Cím a kiadóban.
826

Egy
udvari szoba kiadó. —
Csonka u. 7. 835

Kiadó
uccai szoba, konyha és
spájz dec. 15-ére. Szo-
boszlai ut 20. 827

Uccai
két szoba, konyha, élés
kamara, azonnal kiadó
Domb ucca 3. sz. 840

Egy
ujjonnan épült alapincé-
zett, 3 szobás lakás, —
mellékkeliséggel uj-
évre kiadó. Kar u. 24.
szám. 832

Egy
uccai szoba előszobával
15-ére, vagy ujjére ki-
adó. Kar u. 24. 833

Egy szoba,
konyha, biztos fizetésü-
nek villamos megálló-
nál kiadó. Böszörményi
ut 49. 828

Lakás.
egy udvari szoba azon-
nal kiadó. Vörösmarty-
ucca 18. 821

Kiadó
egyszoba konyhás la-
kás azonnalra. Csapó
ucca 30. 497

Kiadó
egy szoba, konyha, —
kamara gyermektelen
házaspárnak, Szeche-
nyei ucca 57. sz. 617

Kiadó
egy szoba, konyha, mel-
lékhelyiségekkel dec.
15-től. Honvéd u. 43. 679

Butorozott szoba

Kvartélyos
esetleg teljes ellátással
felvétetik. Lorántffy u.
7. szám. 815

Különbejárati
butorozott udvari szoba
december 15-ére kiadó.
Verböczy u. 14. föld-
szint. 816

Csinosan
butorozott szoba ki-
adó, Arany János ucca
56. szám. (Sz) 816

Szolíd,
intelligens nőnek búto-
rozott szoba kiadó, —
Hatvan ucca 36. szám,
keresztépületben. xx

Butorozott
szoba kiadó Péterfia-
uó 42., kapu alatt, föld-
szint balra. 612

Különbejárati
udvari butorozott szo-
ba 1-2 személynek
kiadó. Miklós u. 26. 593

Üzlet,
műhely, raktár

Üzlethelyiség
forgalmas helyen azon-
nal kiadó. Szent Anna
u. 41. 794

Kiadó, vagy eladó,
pékség, fűszerüzlettel
és 2 szoba, konyha,
speiz. Gyár ucca 4. sz.
alatt Értekezni lehet
Böszörményi-ut 7. sz.
681

Központban
üzlethelyiség berende-
zéssel átadó. Cím a
kiadóban. 810

Kiadó
azonnal 6 lóra istálló.
Ugyanott eladó tengeri-
szár. Ferenc József ut
46. sz. 817

Sütőde,
jómenetelű lakással ki-
adó. Értekezni lehet
Monostorpályi út 52.
szám alatt. 545

Egy
jó menetelű fűszerüzlet
berendezéssel átadó. —
Cím a kiadóban. 680

Sas u. 4. szám
alatti üzlet berendezé-
ssel is kiadó. Cím. Sas
u. 4. ház mesternél. 620

Eladó ingóság

Eladó
egy laighasznált öllöny
József kir. herceg ucca
6. szám. 837

Eladó
olcsón egy tizenhat so-
ros, jókarban levő vető-
gép és egy traktor. Ér-
tekezni lehet Hunyad
ucca 24. keresztépület. 836

Eladó
szép alpaca evőeszkö-
zők és damaszt asztal-
neműek, alig használt.
Arany János u. 45, ke-
resztépület. 814

Háromlappás
hangerős rádió, akku-
mulátorokkal, hangszo-
róval azonnal eladó,
Déli 12-től 2-ig és este
7 óráig. Bercsényi u.
11. szám. Ny. 836

Teljesen jó
fekete télikabát közép-
termetű férfialakra el-
adó. Perces u. 11. 811

Perpetuum,
fehér, zománcozott sal-
gótarjáni folytonzó —
kályha, alig használt
eladó. Komlóssy ut 8.
1-3-ig. 678

Szőrmével
béllet fekete bőrkabát,
alig használt, eladó. Si-
monyi ut tizenhét. 776

Eladó ház

Kiseb házak
Keresztesi ucca 23-a,
Jánossy ucca 65. Katz-
telep 56, 1500 pengő le-
fizetés és kedvező fize-
tési részletekkel meg-
vehető, a Kőleszőn
Segélyzőben. xx

Eladó föld

Nagyescerei
állomásnál, 12 hold
föld eladó. Értekezni
lehet Eötvös ucca 82.
szám alatt. 476

Igazi alkalmi vétel!
Eladó Sinai Miklós u.
34. számú villatelek,
300 négyszögöl gyü-
mölcsfákkal, ott lévő
tízezer darab téglával,
telekre vízvezeték beve-
zelve, potom áron,
3.600 pengőért. Érte-
kezni lehet Samu Ja-
nos irodájában, Hu-
nyadi ucca 24. 839

Eladó állatok

Tehén,
levágnivaló, karácso-
nyig, v. ujjévig tartha-
tom, addig takarmány,
abrak bőven. Gyár u.
9. sz. 819